

MUZEUM NARODOWE
W KRAKOWIE

OBRAZY I RZEŹBY

<http://rcin.org.pl>

Wydawnictwo Naukowe PWN
w Warszawie

Ilustrowany Katalog
obrotów i rzęd XIX wieku

Wydawnictwo Muzeum Narodowego
w Krakowie

III

Illustrowany Katalog obrazów i rzeźb XIX wieku

INSTYTUT
BADAŃ LITERACKICH PAN
BIBLIOTEKA
ul. Nowy Świat 73
Tel. 26-08-...

Kraków MCMII

<http://rcin.org.pl>

Wydawnictwo Muzeum Narodowego
w Warszawie

III

Ilustrowany Katalog
opisów i rysunków

20.331

KRÓLEWICZ

Przedmowa.

Katalog ten obejmuje dzieła malarstwa i rzeźby artystów przeważnie polskich, których twórczość przypada na wiek XIX i początek XX-go. Tylko ze względu na wysoką wartość artystyczną wystawiono i zamieszczono w katalogu portrety F. X. Fabre'a (L. 134 i 135), T. Lawrence'a (L. 135) i rzeźbę Canovy (L. 150).

Ponieważ dla braku miejsca, ze względu na oświetlenie i architektoniczne ułożenie ścian, nie podobna było w umieszczeniu obrazów i rzeźb zachować porządku czysto historycznego, dlatego porzuciłem go także w układzie katalogu, trzymając się porządku alfabetycznego według nazwisk artystów. Dla łatwiejszego oryentowania się umieściłem na wstępie katalogu spis dzieł według liczb porządkowych, wraz z podaniem stronnicy, na której bliższego określenia szukać należy.

Opis poszczególnych dzieł poprzedziłem krótką wzmianką biograficzną o autorach, przyczem starałem się ograniczyć do podawania dat ściśle biograficznych. Zaniechałem podziału artystów na malarzy historycznych, pejzażystów, portrecistów i t. d., uważając go za nieściśle i częstokroć nieuzasadniony, a także wyliczania dzieł z których, zwłaszcza znaczniejszych, tak mało w Polsce się znajduje, a jeszcze mniej do Muzeum Narodowego zabłądziło.

Materyał biograficzny zaczerpnąłem po części ze »Słownika malarzów polskich« E. Rastawieckiego, »Katalogu wystawy lwowskiej« prof. dra Bóloza Antoniewicza i książki prof. dra J. hr. Mycielskiego p. t.: »Sto lat dziejów malarstwa w Polsce«. Resztę

staralem się zestawić z artykułów dziennikarskich, wiadomości osobistych i nekrologów, zamieszczanych w piśmiech peryodycznych. Zwróciłem się także za pośrednictwem Wnego dra Feliksa Kopery, dyrektora Muzeum Narodowego, do niektórych żyjących artystów z prośbą o nadesłanie krótkich biografii. Tym Panom artystom, którzy do prośby tej przychylić się raczyli, składam tutaj podziękowanie.

Pomimo starannych poszukiwań nie mogłem o kilku artystach żadnych poznać wiadomości. Sądzę, że braki te w następnym wydaniu katalogu zostaną usunięte.

Na stronnicy 85 umieściłem spis tych dzieł malarstwa i rzeźby XIX w., które dla braku miejsca nie mogą być na razie wystawione.

K. F.

I. Obrazy.

1. Chełmoński J. Burza	str. 9
2. Kossak W. Portret M. Zybkiewicza	» 23
3. Pochwański K. Portret Popiela	» 48
4. Axentowicz T. Portret Osławskiego	» 5
5. Wodzinowski W. Na swojską nutę	» 67
6. Gierymski A. Studium wieśniaka	» 13
7. — Wieczór nad Sekwaną	» 13
8. — Studium	» 13
9. — Widok z Bronowic	» 13
10. Mniszech A. Portret Chadzkiewicza	» 43
11. Leopolski W. Portret Brzostowskiego	» 28
12. — Portret Grocholskiego	» 28
13. Ciesielski W. Droga w Fontainebleau	» 10
14. Szymanowski W. Modlitwa	» 63
15. Boznańska O. Portret artysty	» 7
16. Bogdanowiczowa A. Portret własny	» 5
17. Wyczółkowski L. Krucyfiks Jadwigi	» 68
18. Jezierski A. Komunia	» 21
19. Malczewski J. Portret własny	» 32
20. Leopolski W. Portret Siemieńskiego	» 28
21. Mehoffer J. Portret p. J.	» 41
22. Kochanowski R. Krajobraz zimowy	» 23
23. Tetmayer W. Święcone	» 65
24. Piotrowski A. Wesele idzie	» 47
25. Siemiradzki H. Pochodnie Nerona	» 54
26. Krudowski F. M. Boska Bolesna	» 26
27. Merwart P. Mojżesz	» 41
28. Mańkowski K. N. P. Marya Wiosenna	» 32
29. Cynk F. Chrystus	» 11
30. Unierzyski J. Zdjęcie z krzyża	» 65
31. Alchimowicz K. Pogrzeb Gedymina	» 4
32. Wyspiański S. Kazimierz Wielki	» 68
33. Matejko J. Dzieci Matejki	» 35

34. Masłowski St. Krajobraz	str. 33
35. Matejko J. Hold Pruski	» 35
36. — Wernyhora	» 38
37. — Kościuszko pod Raclawicami	» 39
38. — Carowie Szujscy	» 40
39. Chełmoński J. Czwórka	» 9
40. Suchodolski Z. Św. Rodzina	» 61
41. Kochanowski R. Z okolic Krakowa	» 23
42. Kozakiewicz A. Targ w Wieliczce	» 26
43. Stachiewicz P. Pogrzeb górnika	» 56
44. Wędrychowski Ł. Pokusy św. Antoniego	» 66
45. Brandt J. Spotkanie na moście	» 7
46. Rosen J. Powstańcy z r. 1863	» 50
47. Pruszkowski W. Rusalki	» 49
48. Chełmoński J. Folwark	» 9
49. Malczewski J. Śmierć Elenai	» 31
50. Pruszkowski W. Sielanka	» 49
51. Kotsis A. Portret własny	» 24
52. Gierymski M. Scena z życia cyganów	» 14
53. Mroczkowski A. Morskie Oko	» 44
54. Ajdukiewicz T. Portret Modrzejewskiej	» 3
55. Grocholski T. Śmierć sieroty	» 17
56. Streitt F. Tak idzie robota	» 59
57. Bakałowicz W. Uczta z ep. Odrodzenia	» 5
58. Szyndler P. Dziewczyna w kąpielu	» 64
59. Rodakowski H. Portret Dembińskiego	» 50
60. Ajdukiewicz T. Portret J. Reszkówny	» 3
61. Grottger A. Dwie sceny z r. 1863	» 18
62. Gottlieb M. Ahasverus	» 16
63. Ajdukiewicz T. Portret A. Hoffmanowej	» 3
64. Łuszczkiewicz W. Kurek	» 30
65. Piotrowski M. Śmierć Wandy	» 47
66. Michałowski P. Dziad wiejski	» 43
67. Lipiński H. Procesya	» 29

68. Gerson W. Oplakane Apostolstwo . . .	str. 12
69. Klopfer K. Las	» 22
70. Simmler J. Kozak z papugą	» 55
71. Nieznany. Ukraińiec	» 45
72. Słędziński W, Sierotka	» 55
73. Kwiatkowski T. Portret Lenartowicza . .	» 27
74. Gryglewski A. Widok kościoła	» 19
75. Grabowski Andrzej. Portret własny . . .	» 16
76. Nieznany. Ukrainka	» 45
77. Gryglewski A. Wnętrze kościoła P. Maryi	» 19
78. Grabowski A. Portret Wyleżyńskiego . .	» 16
79. Mroczkowski A. Wnętrze kościoła B. Ciała	» 45
80. Świeszewski A. Wieś Masłowice	» 62
81. Szymętownski J. Wioska polska	» 62
82. — Szkoda w lesie	» 62
83. Grabowski A. Portret Ujejskiego	» 17
84. Godecki M. Portret własny	» 15
85. Kostrzewski F. W karczmie	» 24
86. Kapliński L. Portret Zaleskiego	» 22
87. Rybkowski T. Plac »Am Hof« w Wiedniu	» 52
88. M. G. Krajobraz	» 44
89. Kotsis A. W szynku	» 24
90. — Góral przed szalasem	» 25
91. Łuszczkiewicz Wł. Taniec góralski	» 31
92. Schouppé A. Z doliny Kościeliskiej	» 52
93. — Mola di Gaeta	» 52
94. Kotsis A. Młyn	» 94
95. Schouppé A. Łomnica	» 52
96. Kotsis A. Targ o cielę	» 25
97. Schouppé A. Ruiny Rabsztyna	» 53
98. — »Pyszna« w Tatrach	» 53
99. Kotsis A. Cyganie z niedźwiedziem	» 25
100. — Góralka z dziećmi	» 25
101. — Góral w chacie	» 25

102.	Stankiewicz A.	Pastuszek rzymski	str. 58
103.	Michałowski P.	Studyum	» 43
104.	Rusiecki K.	Portret żony artysty	» 51
105.	Hadziewicz R.	Portret Brodowskiego	» 20
106.	Szynałowski F.	Portret własny	» 63
107.	Nieznany.	Portret Dwernickiego	» 45
108.	Szynałowski F.	Chrystus wych. ze świątyni	» 64
109.	Płoczyński A.	Widok z Wawelu	» 47
110.	Hadziewicz R.	Św. Rodzina	» 20
111.	Gorczyński A.	Kościół Dominikanów	» 15
112.	Nieznany,	Portret Barzyckiego	» 45
113.	Lunda F.	Portret własny	» 30
114.	Michałowski P.	Studyum	» 43
115.	Hadziewicz P.	Portret kobiety	» 21
116.	—	Portret matki	» 20
117.	Głowacki J. N.	Morskie Oko	» 15
118.	Stattler K.	Portret Soczyńskiego	» 59
119.	Rejchan A.	Portret Aspergerówniej	» 49
120.	Stachowicz M.	Wjazd ks. Józefa do Krakowa	» 57
121.	Pillati H.	Pogrzeb ofiar z r. 1861	» 46
122.	Stattler K.	Machabeusze	» 58
123.	Suchodolski J.	Śmierć Czarnieckiego	» 60
124.	—	Obrona Częstochowy	» 60
125.	Stattler K.	Portret mężczyzny	» 59
126.	—	Portret żony artysty	» 84
127.	—	Studyum	» 59
128.	Stachowicz M.	Ks. Jakubowski u konfederatów	» 57
129.	Brodowski.	Portret Sedlmayera	» 8
130.	Stachowicz M.	Przysięga Kościuszki	» 56
131.	Hadziewicz R.	Portret matki Brodowicza	» 21
132.	Boratyński E.	Portret Łętowskiego	» 6
133.	Głowacki J. N.	Portret Płoczyńskiego	» 15
134.	Fabre F. X.	Portret Skotnickiego	» 11

135. Lawrence T. Portret ces. Karoliny	str. 27
136. Chrucki J. Portret Jankowskiego	» 10
137. Maszkowski J. Portret Langa	» 33
138. Zabiello H. Groom, siodlający konia	» 69
139. Fabre F. X. Portret Skotnickiej	» 11
140. Lesser A. Pogrzeb ofiar z r. 1861	» 29
141. Wańkowicz W. Portret Goreckiego	» 66
142. Lange A. Krajobraz karpacki	» 27
143. Moraczyński J. Portret mężczyzny	» 44
144. Majeranowski W. Portret żony artysty	» 31
145. Schweikart K. Portret dra Seja	» 53

II. Rzeźby.

146. Guyski M. Anioł śmierci	» 76
147. Brodzki W. Pierwsze podszepty miłości	» 74
148. Wyspiański F. Jan Długosz	» 84
149. Hakowski J. Portret Dunajewskiego	» 76
150. Canova A. Portret własny	» 74
151. Gadomski W. Portret hr. Potockiej	» 75
152. Lipiński S. Madonna	» 78
153. Szymanowski W. Karyatydy	» 81
154. Roźniatowska A. Studium	» 80
155. Marconi S. Model pomnika Kościuszki	» 79
156. Pleszowski A. Ślepiec	» 79
157. Roźniatowska A. Wajdelota	» 80
158. Gadomski W. Pius IX	» 75
159. Błotnicki T. Portret Buszczyńskiego	» 73
160. Lewandowski T. Słowianin	» 77
161. Roźniatowska A. Lotos	» 80
162. Glicenstein H. Portret Hirschenberga	» 75
163. Boryczewski K. Portret Niedźwieckiego	» 74
164. Pleszowski A. Smutek	» 79
165. Szymanowski W. Czikos	» 81
166. Weloński P. Selavus saltans	» 82

167. — Gładyator	str. 82
168. Barącz T. Portret Siemiradzkiego	» 73
169. Lewandowski S. Portret Grottgera	» 77
170. Wójtowicz P. Porwanie Sabinki	» 85
171. — Niewolnik	» 85
172. Rygier T. Matejko	» 80
173. Trembecki Z. Jan Kochanowski z Urszulką	» 81
174. Wójtowicz P. Studium	» 85
175. Weloński P. Sobieski pod Wiedniem	» 82
176. Madeyski A. Stefan Batory	» 78
177. Rygier T. J. I. Kraszewski	» 80
178. Lewandowski S. Zaporoziec	» 78
179. Weloński P. Jan Kochanowski	» 83
180. Guyski M. Adam Mickiewicz	» 76
181. Rygier T. Kopernik	» 80
182. Glicenstein H. Maternita	» 75
183. Kurzawa Antoni. Projekt pomn. Mickiewicza	» 77
184. Rygier T. Biust	» 81
185. Błotnicki T. Portret Kolberga	» 73
186. Laszczka K. Biust	» 77
187. Gadomski W. Herodyada	» 75

TEODOR RYGIEL: J. I. KRASZEWSKI.
(Str. 80).

JÓZEF CHEŁMOŃSKI: CZWÓRKA.
(Str. 9).

<http://rcin.org.pl>

MAURCY GOTTLIEB: AHASVERUS.
(Str. 16).

ARTUR GROTTER: POŻEGNANIE.
(Str. 18).

ARTUR GROTTER: POWITANIE.
(Str. 18).

JACEK MALCZEWSKI: ŚMIERĆ ELENAI.
(Str. 31 .

<http://rcin.org.pl>

JAN MATEJKO: HOŁD PRUSKI.
(Str. 35).

<http://rcin.org.pl>

WITOLD PRUSZKOWSKI: SIELANKA.
(Str. 49).

<http://rcin.org.pl>

STANISŁ. WYSPIAŃSKI: KAZIMIERZ WIELKI.
(Str 68)

<http://rcin.org.pl>

MARCELI GUYSKI: ADAM MICKIEWICZ.
(St. 76).

ANTONI PLESZOWSKI: SMUTEK.
(Str. 79).

I.
OBRAZY.

OBRZY

AJDUKIEWICZ TADEUSZ urodzony w Witko-

wicach (w tarnopolskiem) w r. 1852. Uczył się w krakowskiej Szkole sztuk pięknych pod prof. Łuszczkiewiczem, potem przez krótki czas w Akademii wiedeńskiej. W Monachium pracował pod kierunkiem prof. Józefa Brandta, Seitza i Wagnera. Podróżował wiele po wschodzie i południowej Rosji, poczem osiedlił się w Wiedniu. Obecnie przebywa w Bukareszcie.

63 PORTRET ANTONINY HOFFMANOWEJ
Na tle kotary ciemno burakowej barwy postać znakomitej artystki, widziana do kolan, zwrócona w trzech czwartych na lewo. Ubrana w ciemną suknię, obszywaną białymi koronkami i czarny kapelusz ze strusiem piórem; w rękach trzyma rękawiczki, z ramion spada futrem podbite okrycie, jasno kawowej barwy.

Olejno na płótnie. R. powst. 1883. Wys. 1·19 m. Szer. 0·80 m. Oznac. u dołu z lewej strony: »Tadeusz Ajdukiewicz, Kraków R. 1883«. Dar rodziny A. Hoffmanowej z r. 1897.

54 PORTRET HELENY MODRZEJEWSKIEJ.
En pied, zwrócona na prawo, z twarzą na wprost, ubrana w białą atlasową złotem wyszywaną suknię, w lewej ręce trzyma książkę, prawą podtrzymuje tren. Z lewej strony nieco w głębi inkrustowane krzesło, z prawej stoi duży pies z gatunku dogów, z głową zwróconą ku swej pani. Tło stanowią bardzo bogate gobeliny z figuralną i arabeskową ornamentacją.

Olejno na płótnie. R. powst. 1880. Wys. 2·62 m. Szer. 1·46 m. Oznac. u dołu z lewej strony: »Tadeusz Ajdukiewicz, Kraków R. 1880«. Dar artysty.

60 PORTRET J. RESZKÓWNEJ. En pied, w ciemnej sukni dekolowanej, stoi na wprost z twarzą zwróconą w trzech czwartych na prawo. Z ramion zwisa granatowa delia, podbita sobolami. Tło stanowi szara ściana, z lewej strony kolumna, przesłonięta u góry ponsową draperyą.

Olejno na płótnie. R. powst. 1884. Wys. 2·25 m. Szer. 1·19 m. Oznaczu dołu z prawej strony: »Tadeusz Ajdukiewicz 1884«. Dar wielbicieli talentu artystki.

ALCHIMOWICZ KAZIMIERZ urodzony we wsi Dziembrowo (gub. wileńskiej, pow. lidzkim) w r. 1840. Nauki początkowe pobierał we Wilnie. Od r. 1863 do 1870 mieszkał w Wierchotoryi za Uralem. Jako artysta kształcił się w warszawskiej Szkole rysunkowej pod prof. Gersonem, następnie przez półtora roku w Akademii sztuk pięknych w Monachium i przez rok w Paryżu. Z Paryża przeniósł się do Warszawy, gdzie dotychczas przebywa.

31 **POGRZEB GEDYMINA.** Nad brzegiem szerokiego, słońcem oświetlonego jeziora, na którym w dali widnieje wyspa z zamczyskiem, wychyla się z głębi litewskiej puszczy pogrzebowy orszak. Na przodzie kapłan i lutniści, za nimi idą trzy płaczące dziewczęta z pogrzebowymi urnami w rękach, a dalej, już w głębi lasu, zbrojny tłum Litwinów. Wśród nich na marach ciało Wielkiego Księcia, założyciela Wilna i potęgi Litwy, przykryte zieloną płachtą. Cały ten orszak zdąża ku lewej, a idące na przodzie postacie, oświetlone z tyłu zachodzącym słońcem, odcinają się ostrymi konturami od jasnego tła nieba.

Gedymin, legendowy książę-rycerz litewski, poległ bohaterską śmiercią pod murami twierdzy Bajerburg.

Olejno na płótnie. R. powst. 1888. Wys. 2·30 m. Szer. 3·50 m. Oznaczu dołu z lewej strony: »K. Alchimowicz 1888«. Dar artysty z r. 1890.

AXENTOWICZ TEODOR urodzony w Kronsztadzie (Brassó w Siedmiogrodzie) 13-go maja 1859 r. Kształcił się między r. 1879 a 1883 w monachijskiej Akademii Sztuk pięknych, gdzie otrzymał trzy srebrne medale, następnie przez pewien czas w Paryżu pod kierunkiem Carolusa Durand. W r. 1895 zamianowany został profesorem krakowskiej Szkoły (obecnie Akademii) sztuk

pięknych. Po wystawie paryskiej w r. 1889 zamianowany został *officier de l'Academie*, jest także członkiem paryskiego *Société national des Beaux-Arts*. Mieszka w Krakowie.

4 PORTRET WIKTORA OSŁAWSKIEGO. Na ciemno-brązowym tle stojąca, do kolan widziana postać mężczyzny w podeszłym wieku, zwrócona w trzech czwartych na lewo. Ubrany w czarny surdut; lewą rękę oparł o stół, prawą założył za klapę surduta.

Olejno na płótnie. R. powst. 1890. Wys. 1·35 m. Szer. 0·74 m. Oznacz. u góry z prawej strony: »Axentowicz 1890«. Ofiarowany wraz z całym cennym zbiorem przez ś. p. Wiktora Osławskiego w r. 1892.

BAKAŁOWICZ WŁADYSŁAW

urodzony w Chrzanowie w Galicyi 28 maja 1833 r. Początkowe nauki pobierał w Warszawie, poczem wstąpił do warszawskiej Szkoły sztuk pięknych. W r. 1863 wyjechał do Paryża, gdzie dotychczas stale przebywa.

57 UCZTA. Na obszernym krużganku, dokoła stołu, zastawionego owocami kwiatami i winem, grono ucztujących kobiet i mężczyzn w swobodnych pozach, w wspaniałych barwnych kostyumach hiszpańskich z czasów Odrodzenia.

Olejno na płótnie. Rok powst. 1884. Wys. 0·37. Szer. 0·70 m. Oznacz. u dołu z prawej strony: »Bakałowicz«. Zakupiono w r. 1885.

ANNA Z BILIŃSKICH BOGDANOWICZOWA

urodzona na Ukrainie w roku 1858. Kształciła się w Warszawie pod prof. Gersonem, następnie w Paryżu u Tonny Robert Fleury i Bouguereau. Za portret własny otrzymała złoty medal w paryskim Salonie w r. 1889. W roku 1892 poślubiła w Paryżu Doktora med. Bogdanowicza. Zmarła w kwietniu 1893 r.

O niej: Henryk Piątkowski: Polskie malarstwo współczesne. Szkice i notaty. Petersburg 1895.

16 PORTRET WŁASNY. Na tle brudnożółtej kotary siedzi na stołku, pochylona nieco ku lewej, młoda kobieta, przybrana w skromny

czarny strój i szary fartuszek. W prawej ręce, opartej na kolanach, trzyma pędzle, w lewej, opuszczonej ku ziemi, paletę.

Olejno na płótnie. R. powst. 1887. Wys. 1·17 m. Szer. 0·90 m. Oznac. u dołu z lewej strony: »Anna Bilińska. Paryż 1887«. Dar artystki. Odznaczone złotym medalem w salonie paryskim z r. 1889.

BORATYŃSKI KAROL EMIL

urodzony około r. 1815. Właściwe nazwisko Jurkiewicz. Kształcił się przeważnie we Włoszech, gdzie przez dłuższy czas mieszkał we Florencyi. W latach od 1850 do 1856 przebywał w Warszawie.

132 PORTRET BISKUPA LUDWIKA ŁĘTOWSKIEGO. Do kolan widziana postać mężczyzny w średnim wieku, w duchownej szacie ze złotym krzyżem i orderem na piersiach. Zwrócony cokolwiek na lewo, z twarzą na wprost, prawą ręką oparł się o książki, leżące obok na stoliku. Tło stanowi niebo, ujęte z prawej strony murem, z lewej kotarą.

Olejno na płótnie. R. powst. 1855. Wys. 1·19 m. Szer. 0·90 m. Oznac. na odwrotnej stronie obcą ręką: »Malował Boratyński Mistrz polak Członek Akademii Sztuk pięknych w Florencyi roku MDCCCLV. X. Ludwik Łętowski, bsp joppeiski, Dziekan katr. krak. miałem wtedy lat 70«. Dar Towarzystwa Przyjaciół Sztuk pięknych w Krakowie z r. 1897.

BOZNAŃSKA OLGA ur. w Krakowie dnia 15 kwietnia

1865 r. Uczyła się rysunków w Muzeum Imienia Baranieckiego w Krakowie pod Siedleckim, zaś malarstwa początkowo u Antoniego Piotrowskiego, następnie w Monachium w pracowni prof. Kriecheldorfa i Dürra przez dwa lata (1880—1882), poczem pracowała dalej w Monachium jako samodzielna artystka do r. 1892. Od r. 1892 do 1894 przebywała w Krakowie, od 1894 do 1898 w Monachium, od 1898 mieszka stałe w Paryżu. Na wystawie we Wiedniu w r. 1893 otrzymała złoty medal (za portret prof. Nauena), w r. 1894 na wystawie lwowskiej medal srebrny, w Paryżu w r. 1900 medal brązowy, medal złoty w Londynie w r. 1901. W tym samym roku

została zamianowaną członkiem Towarzystwa Przyjaciół sztuk pięknych na Połu Marsowem w Paryżu.

O niej: H. Piątkowski: Współczesne malarstwo polskie. Szkice i notaty. Petersburg 1895.

15 **PORTRET ARTYSTY (Nauena).** Na kanapie siedzi wygodnie rozparty młody mężczyzna, zwrócony w prawo, brunet, w ciemnym surducie z podniesionym kołnierzem. Ręce założył na kolana. Z lewej strony czerwona taca z przyborami do kawy. Tło białe.

Olejno na płótnie. R, powst. 1893. Wys. 0·90 m. Szer. 1·18 m. Oznaczenie: O góry z prawej strony: »Olga Boznańska 93«. Zakupiono w r. 1896. Nagrodzone złotym medalem we Wiedniu w r. 1893.

BRANDT JÓZEF urodzony w Szczebrzeszynie (gub. lubelskiej) 11 lutego 1841 r. Odbywszy początkowe nauki w instytucie szlacheckim w Warszawie, poświęcił się zrazu inżynierii na wydziale Ponts et chaussés w Paryżu, lecz wkrótce porzucił te studia i oddał się malarstwu. Od r. 1859 do 1860 kształcił się w Paryżu pod Juliuszem Kossakiem, następnie, po krótkim pobycie w kraju, od r. 1862 do 1866 pod Franciszkiem Adamem w Monachium. W roku 1866 otworzył tamże własną pracownię i dotąd stale przebywa, wyjeżdżając na letni pobyt do majątku swego Oronska pod Radomiem. W r. 1869 otrzymał złoty medal pierwszej klasy na wystawie w Monachium, 1873 order Franciszka Józefa za »Odsiecz Wiednia«, 1875 mianowany członkiem honorowym Akademii sztuk pięknych w Berlinie, 1878 członkiem i honorowym profesorem Akademii sztuk pięknych w Monachium, w r. 1898 odznaczony został bawarskim orderem Maxymiliana.

45 **SPOTKANIE NA MOŚCIE.** Na wąskiej drodze, prowadzącej z głębi, zjeżdża z mostu bryczka, zaprzężona rzędem w cztery konie mieszanej rasy, w niej szlachcic podolski w popielatej, czarno szamerowanej bundzie i obok drugi, z myśliwska przybrany; na koźle obok woźnicy hajduk ze strzelbą w ręku. Konie bryczki skręcają w bok, wymijając wózek ubogiego mazia-

rza, który zjechał w przydrożną kałużę, aby zrobić miejsce przejeżdżającemu szlachcicowi. Z lewej strony nieco w głębi młyn wodny drewniany, z prawej płot i wierzby, w głębi las. Olejno na płótnie. R. powst. 1888. Wys. 1:00 m. Szer. 2:00 m. Oznacz. u dołu z lewej strony: »Józef Brandt z Warszawy«. Zakupiono w r. 1888. Reprodukowane jako premia Tow. Przyj. Sztuk Pięknych.

BRODOWSKI JÓZEF ur. w Warszawie około roku 1775.

Kształcił się przez dziesięć lat w Akademii sztuk pięknych w Wiedniu, dwa lata pod Ablem, resztę pod Lampim starszym. Przebywał jakiś czas w Łańcucie a w roku 1809 osiadł na stałe w Krakowie; w r. 1811 zamianowany profesorem rysunków w liceum św. Anny, 1816 w Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie 1817 został rzeczywistym profesorem malarstwa i był nim do r. 1842. Zmarł w Krakowie w r. 1853.

O nim: J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków 1897. — E. Rastawiecki: Słownik Malarzów polskich. Warszawa. 1850.

127 **PORTRET DOKTORA SEDLMAYERA.** Na szarobrązowym tle popiersie mężczyzny w czarnym surducie, wysokim kołnierzu i białej chustce na szyi. Zwrócony w trzech czwartych na lewo.

Olejno na płótnie. Wys. 0:56 m. Szer. 0:43 m. Nieznaczone. Dar Józefa Sedlmayera z r. 1892.

CHEŁMOŃSKI JÓZEF ur. w Boczkach pod Warszawą

6-go listopada 1850 roku. Kształcił się przez szereg lat w Warszawie pod prof. Wojciechem Gersonem, w latach 1873 i 1874 w Monachium. Po jednorocznym pobycie w Warszawie (1875) osiadł w Paryżu, gdzie pracował do r. 1884. W roku tym przeniósł się do Warszawy, gdzie dotąd stale przebywa. W r. 1889 otrzymał w Paryżu medal honorowy, w r. 1891 także dyplom w Berlinie.

O nim: Stanisław Witkiewicz: Sztuka i krytyka u nas (1884—1898), wyd. trzecie. Lwów 1899. — Henryk Piłtkowski: Polskie malarstwo współczesne. Szkice i notaty. Petersburg 1895. — Fejletony Cypryana Godebskiego w Gazecie Polskiej z r. 1876.

1 BURZA. Czterech pastuszków zaskoczyła burza w polu. Pochyleni, z płachtami na głowach, smagani deszczem i wiatrem, miotającym zeschłą trawą, uciekają, żegnając się trwożliwie. W głębi na prawo oszalałe z przestraszu stado; w dali uderza piorun.

Olejno na płótnie. R. powst. 1896. Wys. 1·07 m. Szer. 1·63 m. Oznacz. u dołu z prawej strony: »Józef Chełmoński 1896«. Zakupiono w r. 1898. Reprodukowane jako premia Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych.

39 CZWÓRKA. W pochmurny wiosenny dzień pędzi drogą wprost na widza bryczka, zaprzężona w cztery gniade konie, ukraińskim zwyczajem rzędem obok siebie. Dzielne mierzyny, w uprząży nabijanej mosiężnymi kółkami, pochyliły głowy i pędzą w cwał. Z pod kopyt ich bryzga błoto, a siedzący na kozłach parobek w białym kożuchu powstrzymuje je z trudnością. Lecz widocznie taka jazda zwyczajna w tamtych stronach, bo oto siedzący na wózku stary szlachcic w kożuchu i wysokiej czapce pochylił się w bok i spokojnie zapala fajkę.

Olejno na płótnie. R. powst. 1881. Wys. 2·75 m Szer. 6·60 m. Oznacz. u dołu z prawej strony: »Józef Chełmoński Paris 1881«. Zakupiono w r. 1899.

48 FOLWARK. Na folwarku odbywa się przegląd koni. W środku trzyma parobek za uzdę tęgiego karego mierzyna, który z niedowierzaniem spogląda na stojącą z lewej strony grupę. Jest tam stary szlachcic w czarnej i wysokiej czapce, z ogromną fajką w założonych z tyłu rękach, obok niego drugi w szarym płóciennym płaszczu i takiejże czapce i młoda kobieta w jasnej sukni i kapeluszu z niebieskim welonem. Bawi się ona z psami, których jest aż pięć, różnej maści i rasy. Z prawej strony odprowadza drugi parobek kłusem trzy konie;

w głębi widać oświetlone słońcem zabudowania folwarczne, sterty zboża i pracujących koło nich ludzi.

Olejno na płótnie. R. powst. 1875. Wys. 0·85 m. Szer. 1·43 m. Oznaczn. u dołu z prawej strony: »Józef Chełmoński 1875 w Warszawie«. Depozyt.

CHRUCKI JAN ur. w r. 1830. Uczeń warszawskiej Szkoły sztuk pięknych; zmarł w Warszawie w r. 1870.

136 **PORTRET PLACYDA JANKOWSKIEGO (JOHN OF DYCALP).** Portret mężczyzny w średnim wieku, z ogoloną twarzą, w czarnym surducie z wysokim wyłożonym kołnierzem. Zwrócony w trzech czwartych na prawo. Tło ciemnobrązowe.

Olejno na płótnie. R. powst. 1847. Wys. 0·29 m. Szer. 0·23 m. Oznaczn. u dołu z lewej strony: »J. Chrucki«. Na odwrotnej stronie: »Placyd Jankowski (John of Dycalp) 1847 Lut. 2«. — Zakupiono w r. 1885.

CIESIELSKI WŁADYSŁAW artysta, ze szczegółów biograficznych nie znany, mieszkał i pracował we Francji i tam prace swoje wystawiał. W roku 1888 wystawił w Warszawie dwa krajobrazy: Dąb z lasku w Fontaine-bleau pod Paryżem i z tegoż lasku »Droga samotności«. Urodzony w Poznańskiem, był uczniem prof. Pillsa w paryskiej Akademii. Zmarł w r. 1901.

13 **DROGA SAMOTNOŚCI W FONTAINE-BLEAU.** Dzikie leśne ustronie, przez które wije się droga wśród złomów skał, oświetlone z tyłu słońcem. Niebo zachmurzone.

Olejno na płótnie. Wys. 0·68 m. Szer. 1·03 m. Oznaczn. u dołu z lewej strony: »Władysław Ciesielski«.

Nagrodzone dyplomem honorowym na wystawie w Krakowie w r. 1887.

CYNK FLORYAN urodzony w Krakowie w r. 1838. Pierwsze początki malarstwa pobierał od r. 1854 w krakowskiej Szkole sztuk pięknych; uzyskawszy w r. 1862 stypendyum na dwa lata, pierwszy rok przebył w Monachium, pracując pod kierunkiem prof. Anschütza, drugi w Dreźnie pod prof. Erhardem. Po zwiedzeniu następnie cel-

niejszych galerii we Francji i w Niemczech powrócił do Krakowa, gdzie obecnie jest profesorem rysunków przy Akademii sztuk pięknych.

29 CHRYSTUS, CAŁUJĄCY KRZYŻ. Po piersie Chrystusa w czerwonej szacie, który, upadłszy na krzyż, całuje go. W głębi pejzaż, przedstawiający Golgotę; widnieje też dolna część krzyża jednego z łotrów z przystawioną drabinką.

Olejno na płótnie. Szer. 0·75 m. Wys. 0·55 m. Oznac. u dołu z prawej strony: »F. Cynk«. Zakupiono w r. 1898.

FABRE FRANCISZEK KSA-

WERY francuski malarz, ur. w r. 1766 w Montpellier, uczeń Davida. Przebywał we Florencji i w Rzymie; w Montpellier założył muzeum, bibliotekę i szkołę malarstwa. Zmarł w r. 1837. Malował obrazy historyczne, portrety i t. zw. krajobrazy historyczne.

134 PORTRET SKOTNICKIEGO. Na szarem tle popiersie młodego mężczyzny w czarnym surducie, z pod którego wygląda żółta kamizelka, z białą chustką na szyi. Zwrócony w trzech czwartych na lewo, z twarzą na wprost; przez prawe ramię przerzucony płaszcz ciemnozielonej barwy.

Olejno na płótnie R. powst. 1806. Wys. 0·65 m. Szer. 0·45 m. Oznac. z lewej strony: »F. X. Fabre 1806«. Dar p. Kicińskiej.

139 PORTRET SKOTNICKIEJ. Nad brzegiem strumienia, w cieniu rozłożystych drzew siedzi na ziemi młoda kobieta w długiej, białej, głęboko wyciętej i pod piersiami przepasanej sukni z krótkimi rękawami. Zwrócona w prawą stronę, z twarzą na wprost, ręce oparła na kolanach, przykrytych czerwonym, wzorzystym szalem; w prawej trzyma bukiet

kwiatów. Obok niej słomkowy kapelusz z niebieską wstążką, napełniony kwiatami, i mały piesek, mopsik, spinający się na kolana swej pani. W głębi z prawej strony rzeka, w dali obszerny górzysty krajobraz.

Olejno na płótnie. R. powst. 1807. Wys. 1·72 m. Szer. 2·20 m. Oznac. u dołu z lewej strony: »F. X. Fabre 1807«. Dar p. Kicińskiej.

GERSON WOJCIECH ur. w Warszawie 1-go lipca 1831 r.

Studia artystyczne rozpoczął w r. 1845 w warszawskiej Szkole sztuk pięknych pod Piwarskim i Breslauerem. Od r. 1853 do 1855 kształcił się w Akademii petersburskiej Brüllowa, a w r. 1856 w Paryżu pod Leonem Cognietem. Po powrocie osiadł w Warszawie, gdzie jako profesor Szkoły rysunkowej wykształcił całe pokolenie artystów. Utrzymywał także własną prywatną szkołę malarstwa. Zmarł w Warszawie 25 lutego 1901 r.

O nim: J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897. — St. Witkiewicz: Sztuka i krytyka u nas (1884—1898). Lwów 1899.

68 OPLAKANE APOSTOLSTWO. Niemcy nawiedzili spokojną wieś sarmacką, niosąc jej śmierć, pożogę i chrześcijaństwo. Wśród trupów pomordowanych mężów, niewiast i dzieci stoją apostołowie: margrabia Gero, na karym koniu, z butną teutońską miną, nieczuły na jęki i przekleństwa »nawracanych«, obok niego na siwym koniu biskup w pontyfikalnych szatach, z krzyżem w ręku i cała zgraja najeźdźców. Przed nimi grupa mężczyzn, zaciskających pięście, przeklinający starzec i zawodzące niewiasty. Z prawej strony las, w głębi płonące zagrody Słowian.

Olejno na płótnie. R. powst. 1866. Wys. 0·32 m. Szer. 4·61 m. Oznac. u dołu z lewej strony: »Wojciech Gerson w Warszawie 1866«. Dar artysty

GIERYSKI ALEKSANDER

młodszy brat Maksymiliana, ur. w Warszawie w r. 1849.

Kształcił się najpierw w warszawskiej szkole rysunkowej pod Hadziewiczem, potem w monachijskiej Akademii sztuk pięknych pod Anschützem i Pilotym. Podróżował po Włoszech, przez jakiś czas przebywał w Rzymie, a od r. 1879 do 1889 w Warszawie. Przez ostatnie dwa lata życia przebywał kolejno w Paryżu, Krakowie, Monachium i Rzymie. Zmarł w Rzymie 8 marca 1901 roku.

O nim: Antoni Sygietyński: Album braci Gierymskich. Warszawa 1886. Stanisław Witkiewicz: Sztuka i krytyka u nas (1884—1898), wyd. trzecie. Lwów 1899. — Henryk Piątkowski: Polskie malarstwo współczesne. Szkice i notaty. Petersburg 1895.

6 STUDYUM WIEŚNIAKA. Na białym tle wieśniak w krakowskim ubraniu, zwrócony wprost, widny do pasa. Ręce założone przed sobą, pod lewą trzyma wysoki kapelusz z pa-wiem piórem.

Olejno na płótnie. Malowany u p. Włodzimierza Tetmajera w Bronowicach. Wys. 0·80 m. Szer. 0·54 m. Nieoznaczone. Depozyt.

7 WIECZÓR NAD SEKWANĄ. Słońce zaszło. Resztki dziennego światła ślizgają się po wodach Sekwany i barwią je wszystkimi kolorami tęczy. Środkiem snują się parowce i galary, w dali widnieją zarysy łukowego mostu, z prawej strony kontury domów.

Olejno na płótnie. R. powst. 1893. Wys. 1·20 m. Szer. 1·85 m. Oznacz. u dołu z lewej strony: »A. Gierymski«. Zakupiono w r. 1894.

8 STUDYUM WIEJSKIEJ DZIEWCZYNY. Na białym tle popiersie wiejskiej dziewczyny, zwrócone na lewo, w czerwonej chustce na głowie, czerwonym gorsecie, ze sznurami koralu na szyi.

Olejno na płótnie. Mal. w Bronowicach u p. Włodzimierza Tetmajera. Wys. 0·61 m. Szer. 0·48 m. Nieoznacz. Depozyt.

9 WIDOK Z MAŁYCH BRONOWIC. W po-środku droga, prowadząca w głąb; z prawej strony trzy wiejskie domy, z lewej kapliczka. Cały pejzaż oświetlony słońcem.

Olejno na płótnie. Artysta zmuszony był w kompozycji powiększyć rozmiary obrazu przez dodanie z obu stron kawałków deski. Wys. 0'55 m. Szer. 0'77 m. Nieoznaczone. Depozyt.

GIERYMSKI MAKSYMILIAN

ur. w Warszawie w r. 1846. Po ukończeniu gimnazjum wstąpił na wydział matematyczny warszawskiej Szkoły Głównej, a w rok potem zapisał się do nowo utworzonej naówczas Szkoły rysunkowej, w której pracował tylko przez cztery miesiące. W r. 1866 wystawił w warszawskim Tow. Zachęty S. P. pierwsze swoje dzieło: »Krajobraz leśny«. W następnym roku wyjechał do Monachium. Tam pracował pod kierunkiem Straehubera, Pilotego i Aleksandra Wagnera. W r. 1873 zapadł na chorobę piersiową i dla poratowania zdrowia wyjechał do Rzymu a następnie do Meranu, skąd już ciężko chory do Monachium powrócił. Umarł w Reichenhall w r. 1874. O nim: Antoni Sygietyński: Album braci Maksa i Aleksandra Gierymskich. Warszawa 1886. — Henryk Piątkowski: Maksymilian Gierymski. Biblioteka warszawska. Lipiec 1894. — A. Lesser: Maksymilian Gierymski. Kłosy T. XIX.

52 SCENA Z ŻYCIA CYGANÓW. Na tle szerokiego, wieczornego krajobrazu obóz cygański z płonącym ogniskiem, które rzuca czerwone blaski na postacie cyganów, koni i okoliczne drzewa. Z prawej strony sylwetka przydrożnej figury św. Jana.

Olejno na płótnie. R. powst. 1868. Wys. 0'40 m. Szer. 0'63 m. Oznacz. u dołu z prawej strony: »M. Gierymski«. Zakupiono w r. 1887

GŁOWACKI JAN NEPOMUCEN

ur. w Krakowie w r. 1802. Nauki pobierał tamże w liceum św. Anny. W malarstwie kształcił się w krakowskiej Szkole sztuk pięknych pod Peszką i Brodowskim, następnie w Pradze i w Akademii wiedeńskiej na wydziale krajobrazowym prof. Steinfelda. Wróciwszy do Krakowa został nauczycielem rysunków w liceum św. Anny i nadzwyczajnym profesorem malarstwa przy Uniwersytecie Jagiellońskim. Rząd krakowski wysłał go na dalsze studia za granicę (Wiedeń, Monachium, Rzym). Powróciwszy w r. 1835, zajął swe poprzednie stanowisko. Umarł w Krakowie w r. 1847.

O nim: E. Rastawiecki: Słownik malarzów polskich. Warszawa 1850.— J. Mysiński: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce: 1760—1860. Kraków 1897 — A. Gorczyński: O Janie Nepomucenie Głowackim, artyście krajowym i o krajobrazie w obecnym czasie. Kraków 1862.

117 MORSKIE OKO W TATRACH. Widok na Morskie Oko z przyległymi szczytami; u dołu z prawej strony dach schroniska, z lewej tuż nad brzegiem krzyż. Po ciemnej szybie jeziora płynie prom.

Olejno na płótnie. R. powst. 1837. Wys. 0·57 m. Szer. 0·48 m. Oznacz. u dołu z lewej strony: »J. Głowacki, Polak w Krakowie 1837«. — Zakupiono w r. 1890.

133 PORTRET MALARZA ALEKSANDRA PŁONCZYŃSKIEGO. Na szarem tle popiersie młodego mężczyzny, zwrócone cokolwiek na prawo. Ubrany w płaszcz piaskowego koloru z aksamitnym zielonym kołnierzem.

Olejno na tekturze. Wys. 0·47 m. Szer. 0·39 m. Nieoznaczone. Dar matki artysty.

GODECKI MICHAŁ urodz. w Warszawie w r. 1843. Uczęszczał do warszawskiej Szkoły sztuk pięknych; po zamknięciu tejże w r. 1865 udał się do Monachium i pracował w tamtejszej Akademii pod kierunkiem prof. Strehubera i Anschütza. Zmarł w Warszawie w r. 1872.

84 PORTRET WŁASNY. Na ciemnoszarem tle głowa młodego mężczyzny z długimi włosami i odsłoniętą szyją. Zwrócony w trzech czwartych na lewo.

Olejno na tekturze. R. powst. 1863. Wys. 0·36 m. Szer. 0·31 m. Oznacz. u dołu z lewej strony: »G. M. (związane) D. 6/9 63«. — Zakupiono w r. 1891.

GORCZYŃSKI ADAM (JADAM Z ZATORA) poeta, literat i malarz ur. w Tarnowie w r. 1805. Zmarł w Brzeźnicy 24 maja 1876 r.

111 KOŚCIÓŁ DOMINIKANÓW PO POŻARZE. Kościół i klasztor Dominikanów

w Krakowie, wraz z okolicznymi domami, zniszczony pożarem dnia 18 lipca 1850 r.

Olejno na tekturze. R. powst. 1850. Wys. 0·29 m. Szer. 0·25 m. Nieoznaczone. Dar Bolesława Gorczyńskiego z r. 1884.

GOTTLIEB MAURZYCY ur. w Drohobyczu 12 lutego

1856 r. Uczył się we Lwowie pod Godlewskim, w r. 1872 w wiedeńskiej Akademii sztuk pięknych, 1874 w krakowskiej Szkole sztuk pięknych pod Matejką, 1875 w Monachium pod Pilotym. Od r. 1876 do 1878 bawił w Wiedniu, potem przez krótki czas w Rzymie. Zmarł w Krakowie 17 lipca 1879 r.

62 AHASVERUS. Na czerwonym tle popiersie młodego mężczyzny wybitnie wschodniego typu, o czarnych włosach i śniadej cerze. Na głowie, zwróconej w lewo i nieco pochylonej, złoty dyadem i także kolce w uszach. Ma to być portret własny artysty.

Olejno na płótnie. R. powst. 1876. Wys. 0·63 m. Szer. 0·53 m. Oznacz. u dołu z prawej strony: »M. Gottlieb 1876«. Dar Aleksandra Krywulca.

GRABOWSKI ANDRZEJ ur. w Zwierzynku pod

Krakowem 29 listopada 1833 r. Uczył się w krakowskiej Szkole sztuk pięknych (pod Stattlerem), następnie z pomocą hr. Władysława Tarnowskiego przez kilka lat w Wiedniu. Podróżował po Włoszech, poczem osiadł we Lwowie. Został odznaczony medalem na wystawie w Wiedniu w r. 1873. Zmarł we Lwowie 2 września 1866 roku.

O nim: J Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897.

75 PORTRET WŁASNY. Popiersie młodego mężczyzny, bruneta, w czarnym surducie, zwrócone cokolwiek na prawo. Tło czarne.

Olejno na tekturze. Wys. 0·43 m. Szer. 0·34 m. Nieoznaczone. Zakupiono w r. 1894.

78 PORTRET ADAMA WYLEŻYŃSKIEGO. Przez pół widziana postać mężczyzny z siwymi włosami, w czarnym polskim stroju i ta-

kiejże czapce. Zwrócony w trzech czwartych na lewo; lewą rękę założył za metalowy pas.

Olejno na tekturze. R. powst. 1875. Wys. 1'00 m. Szer. 0'73 m. Oznac. u dołu z prawej strony: »A. Grabowski 1875«. Dar p. St. Tarnawieckiej z r. 1889.

83 **PORTRET KORNELA UJEJSKIEGO.** Po-
piersie poety w czarnym surducie, na ciem-
nym tle. Zwrócony na prawo.

Olejno na płótnie. R. powst. 1868. Format owalny. Wys. 0'79 m. Szer. 0'63 m. Oznac. u dołu z prawej strony: »J. Grabowski 1868«. Dar Kornela Ujejskiego.

GROCHOLSKI TADEUSZ urodzony
w Galicyi

r. 1858. Kształcił się w krakowskiej Szkole sztuk pięknych pod Łuszczkiewiczem i Matejką, następnie w Akademii sztuk pięknych we Wiedniu i w Monachium w szkole prof. Aleksandra Wagnera. Od r. 1885 przebywa stale w Monachium, gdzie przez pewien czas prowadził prywatną szkołę malarstwa. W r. 1894 otrzymał na wystawie we Lwowie srebrny medal.

55 **ŚMIERĆ SIEROTY.** Na łóżku leży trup
dziewczęcia; u nóg siedzi młoda kobieta,
czarno ubrana. Obok łóżka z lewej strony sto-
lik, na nim świeca dogasająca, z której dym
wznosi się cienką smugą.

Olejno na płótnie. R. powst. 1884. Wys. 1'38 m. Szer. 1'82 m. Oznac. u dołu z prawej strony: »T. Grocholski. Kraków 84«. Dar ks. Marcelego Czartoryskiego.

GROTTGER ARTUR ur. w Ottyniowic-
cach (pod Bukaczowcami w Galicyi wschodniej) 11 listopada 1837 r. Pierwsze nauki pobierał od swego ojca, również artysty, później uczył się we Lwowie u Jana Maszkowskiego i Juliusza Kossaka. Od października 1852 r. do lata 1854 r. kształcił się w krakowskiej Szkole sztuk pięknych pod kierunkiem W. Stattlera, a głównie prof. Władysława Łuszczkiewicza. Lato i jesień 1854 r. spędził we Lwowie, w grudniu tegoż roku wyjechał do Wiednia, uzyskawszy stypendyum cesarskie. Tam wstąpił do Akademii i przebył w niej trzy i pół lat (do maja

1858), kształcąc się pod prof. Karolem Mayerem, Karolem Blaasem, Karolem Geigerem, a także w »Meisterschule« pod Krystyanem Rubenem.

W czerwcu 1858 r. bawił krótki czas w Krakowie, a następnie udał się na kilkumiesięczny pobyt do Monachium. Po powrocie osiadł ponownie w Wiedniu i pracował jeszcze przez rok pod kierunkiem prof. Rubena. Pobyt w Wiedniu trwał aż do lata 1864 r., z przerwami (w roku 1860 podróż po Węgrzech). W lipcu 1864 r. wyjechał na jednomiesięczny pobyt do Wenecyi, gdzie studyował mistrzów włoskich, szczególnie ze szkoły weneckiej.

Po krótkim pobycie w Wiedniu podążył do Galicji; bawił przeważnie u hr. Stanisława Tarnowskiego w Śniatynce. W lutym 1866 r. zaręczył się z panną Monné; odtąd przebywał na przemian w Śniatynce, we Lwowie, w Grybowie, Dyniskach i t. d. 6 grudnia 1866 r. wyjechał do Paryża; tu podupadając coraz bardziej na zdrowiu, udał się 11 listopada 1867 r. do Amélie-les-Bains, gdzie w miesiąc potem, 13 grudnia 1867 r. umarł. Pochowany we Lwowie.

O nim: Stanisław Tarnowski: Chopin i Grottger. Kraków 1888. — Jerzy Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków 1897. — A. Szczepański: Artur Grottger. Ustępy z dziejów sztuki polskiej. Kraków 1868. — St. Tarnowski: Artur Grottger, napisał... Kraków 1876. K. Kantecki: Artur Grottger, szkic biograficzny. Lwów 1779. — J. Rogosz: Artur Grottger. Jan Matejko. Studya o sztuce w Polsce. — Lwów 1876. — F. M. Aren: Arthur Grottger. Eine Reminiscenz. Wien 1878. — Wł. Zawadzki: Artur Grottger. Tygodnik ilustrowany z r. 1868. R. F. w Kłosach T. XII.

61 DWIE SCENY Z R. 1863. 1. POŻEGNANIE (lewa część). Na ganku o ciosowych filarach młoda kobieta, ubrana w żałobę narodową, przypina młodemu powstańcowi czerwoną kokardkę do konfederatki. On, ubrany w kożuszek i brązową guńkę, stanął prawą nogą na stopniu ganku i wsparł obie ręce o prawe kolano. W głębi drugi powstaniec trzyma okulbaczzonego konia.

Olejno na drzewie. R. powst. 1865. Wys. 0·525 m. Szer. 0·42 m. Oznacz. u dołu z prawej strony: »18 A. G. 66«.

2. POWITANIE. Na tle drzew parkowych stoi w świetle księżyca młoda kobieta w bieli; po-

wracający z powstania młodzieniec z odjętą prawą ręką klęczy przed nią i całuje jej rękę. W głębi z lewej strony w świetle księżycy dworek, jasno wewnątrz oświetlony.

Olejno na drzewie. R. powst. 1865. Wys. 0·525 m. Szer. 0·42 m. Oznaczn. u dołu z lewej strony: »A. G. 1865«. Zakupiono w r. 1897.

GRYGLEWSKI ALEKSANDER

ur. w Brzostku (w Galicyi) w r. 1833. Kształcił się w krakowskiej Szkole sztuk pięknych, następnie w Monachium pod prof. Seebergerem. Po powrocie osiadł w Krakowie. W r. 1879 przeniósł się do Gdańska i tam 4 października tegoż roku rzucił się w przystępie obłąkania na bruk dziedzica ratuszowego i zabił się na miejscu.

O nim: J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897. — L. Jenike w Tygodniku ilustrowanym z r. 1868.

74 WIDOK GOTYCKIEGO KOŚCIOŁA. Część gotyckiego kościoła z wieżą, przykrytą barokowym dachem, oświetloną słońcem z lewej strony. Obok wieży na tle nieba sznur plectwa, z prawej strony tuż przy kościele rozłożyste drzewa.

Olejno na drzewie. Wys. 0·29 m. Szer. 0·21 m. Nieoznaczone.

77 WNĘTRZE KRAKOWSKIEGO KOŚCIOŁA PANNY MARYI. Część prezbiterium z pięknym, renesansowym grobowcem Cellarich. W ławce siedzi duchowny w komży, pogrążony w modlitwie. Z lewej strony część wnętrza jednej z bocznych kaplic, z prawej otwarte drzwi do zakrystyi, oświetlonej z zewnątrz i część stal.

Olejno na płótnie. R. powst. 1867. Wys. 0·87 m. Szer. 0·65 m. Oznaczn. na odwrotnej stronie u dołu ręką artysty: »w Krakowie 1867 r. Gryglewski«. — Zakupiono w r. 1884.

HADZIEWICZ RAFAŁ ur. w Łukowej (gubernii lubelskiej) w r. 1806. Uczył się najpierw malarstwa w szkole warszawskiej pod Antonim Brodowskim i Blankiem,

następnie między r. 1829 a 1831 w Akademii drezdeńskiej i paryskiej, także w pracowni barona Grossa w Paryżu, przez dwa lata w Rzymie i przez trzy miesiące w Florencji. Od r. 1834 do 1839 przebywał w Krakowie; od r. 1839 był profesorem malarstwa przy Uniwersytecie w Moskwie, od r. 1844 profesorem rysunków przy Uniwersytecie warszawskim aż do zamknięcia tegoż w r. 1866, od r. 1866 do 1871 kierownikiem tamtejszej Szkoły rysunkowej. Po ustąpieniu osiadł w Kielcach, gdzie umarł 8 września 1886 r.

O nim: J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897. — J. Kossowicz w Tygodniku ilustrowanym z r. 1866.

105 **PORTRET JOZEFA BRODOWSKIEGO.** Na ciemnobrazowym tle postać artysty, widziana do pasa, zwrócona w trzech czwartych na prawo, w stroju z pierwszej połowy zeszłego wieku, z zarzuconem na ramionach futrem. W prawej ręce trzyma książkę i pędzel. Olejno na płótnie. R. powst. 1837. Wys. 0'66 m. Szer. 0'56 m. Oznaczona odwrótnej stronie: »Józef Brodowski, Professor szkoły wyższej Malarstwa przy Uniwersit. Jagiel. Kraków. Członek Towarzystw: Naukowego przy tymże Uniwersyt. malowany w Krak. r. 1837. przez Rafała Hadziewicza i pamięci przyjacielskiej przez tegoż poświęcony«. Ofiarowany przez Józ. Brodowską w r. 1883.

110 **ŚWIĘTA RODZINA.** Na ciemnym tle architektury M. Boska w czerwonym staniku i niebieskiej chustce na głowie trzyma na zielonej poduszce Jezusa, bawiącego się z bawrankiem. Z prawej strony Św. Anna w białej szacie, z małym Św. Janem, który trzyma w ręku krzyżyk. Z lewej strony w głębi ciemny, zaledwie widoczny krajobraz.

Olejno na płótnie. Wys. 1.02 m. Szer. 1.30 m. Oznacz. u dołu z prawej strony: »Hadziewicz«. Dar z r. 1893, przekazany testamentem wdowy po artyście.

116 **PORTRET MATKI ARTYSTY.** Starszka w ciemnej sukni i czarnej chusteczce na głowie, siedząca na wprost. Trzyma

przed sobą na stole zeszyt i ołówek. Obok niej filiżanka z łyżeczką i świeca.

Olejno na płótnie. Wys. 0·83 m. Szer. 0·60 m. Oznac. u góry z lewej strony: »Filius me pinxit Varsoviae anno aetatis meae LXXVI«. Zakupiono w r. 1887.

131 **PORTRET MATKI DRA JÓZEFA BROWOWICZA.** Na tle ciemnobrązowej kotary starszka siedząca we fotelu, ubrana w czarną suknię i biały, rurkowany czepek, zwrócona cokolwiek na lewo. W prawej ręce trzyma wachlarz, lewą oparła o poręcz fotelu. Na palcu lewej ręki ma sygnet z wizerunkiem M. Boskiej częstochowskiej.

Olejno na płótnie. Wys. 1·20 m. Szer. 0·96 m. Nieoznaczone. — Dar Dra Józefa Browowicza z r. 1885.

115 **PORTRET MŁODEJ KOBIETY.** Na tle krajobrazu młoda kobieta, widziana do pasa, ubrana w ciemnofioletową, głęboko wyciętą suknię z białymi koronkami. Na lewej ręce ma przerzucony szal ciemno zielonego koloru. Zwrócona w lewo; w prawej ręce trzyma kwiaty, w lewej, opartej na postumencie marmurowym z płaskorzeźbami, białą chusteczkę.

Olejno na płótnie. Wys. 0·76 m. Szer. 0·58 m. Nieoznaczone. — Dar hr. St. Ciecierskiego z r. 1883.

JEZIERSKI ANTONI uczeń krakowskiej Szkoły sztuk pięknych i szkoły kompozycyjnej J. Matejki. Żyje w Kołomyi.

18 **KOMUNIA.** Przed ołtarzem wiejskiej drewnianej cerkwi udziela ksiądz Komunii Św. Kościółek zapełniony pobożnymi; w głębi mały chór, na nim kilka wiejskich dziewcząt. Przez otwarte drzwi widać oświecony słońcem krajobraz.

Olejno na płótnie. R. powst. 1897. Wys. 1·40 m. Szer. 0·96 m. Oznac. u dołu z lewej strony: »Antoni Jezierski 1897«. Depozyt Wys. c. k. Ministerjum Wyznań i Oświaty.

KAPLIŃSKI LEON, malarz i literat, ur. w Lisowie (Król. Pol.) w r. 1826.

Początkowo poświęcił się studjom prawniczym na uniwersytecie warszawskim, następnie filozoficznym we Wrocławiu (od r. 1844). Pierwsze początki rysunków pobierał w Miłosławiu od dyletanta hr. Seweryna Mielżyńskiego. Od r. 1846 do 1848 więziony był przez Prusaków w Berlinie za udział w ruchu patriotycznym. Odzyskawszy wolność wyjechał do Paryża, gdzie przez kilka lat kształcił się pod Ary Schefferem i Albertem Fleurem. Pod koniec życia przeniósł się do Krakowa. Zmarł w Miłosławiu w marcu 1873 r.

O nim: J. Myciński: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897. — St. Tarnowski: Wspomnienie pośmiertne. Przegląd Polski. Kwiecień 1873.

86 PORTRET BOGDANA ZALESKIEGO. Na szarobrazowym tle ściany do kolan widziana postać poety, zwrócona w trzech czwartych na lewo. Ubrany w czarny surdut, ręce przed sobą założone. Z prawej strony u góry wisi na ścianie krucyfiks.

Olejno na płótnie. R. powst. 1857. Wys. 1·18 m. Szer. 0·86 m. Oznacz. u dołu z lewej strony: »Leon Kapliński 1857«. Dar Ludwika, Józefa i Antoniego Jankowskich z r. 1890.

KLOPFER KAROL, ur. w Warszawie w r. 1859, uczeń prof. Wojciecha Gersona. Przebywa w Warszawie, gdzie od r. 1900 zajmuje posadę głównego dekoratora teatrów rządowych.

69 LAS. Wnętrze sosnowego lasu z prowadzącą w głąb drogą leśną, na której widać w dali wiejską kobietę z koszykiem w ręku.

Olejno na płótnie. R. powst. 1894. Szer. 1·62 m. Wys. 0·88 m. Oznacz. u dołu z prawej strony: »K. Klopfer 1894«. Dar Mathiasa Bersohna z roku 1902.

KOCHANOWSKI ROMAN, ur. w Krakowie r.

1857. Zawód artystyczny rozpoczął w krakowskiej Szkole sztuk pięknych pod kierunkiem prof. Łuszczkiewicza. Po dwuletnim pobycie w niej wyjechał do Wiednia, gdzie kształcił się pod prof. Lichtenfelsem na wydziale

pejzażowym tamtejszej Akademii sztuk pięknych i został odznaczony złotym medalem. Po jednorocznym pobycie w kraju wyjechał do Monachium, gdzie dotychczas przebywa, wyjeżdżając tylko od czasu do czasu na studia do kraju.

41 Z OKOLIC KRAKOWA. Pejzaż, przedstawiający strumień, płynący z głębi, z wysokim gliniastym brzegiem, porośniętym wierzbami. Tuż nad wodą wiejska kobieta i kilka gęsi; druga kobieta siedzi nad brzegiem. W dali pasie się bydło.

Olejno na płótnie. R. powst. 1886. Wys. 1·11 m. Szer. 1·17 m. Oznac. u dołu z prawej strony: »R. Kochanowski 1886«. Zakupiono w r. 1887.

22 KRAJOBRAZ ZIMOWY. W pochmurny dzień zimowy czerpią trzy kobiety wodę z roztającego potoku. Pola pokryte śniegiem; w dali zabudowania wioski.

Olejno na płótnie. R. powst. 1886. Wys. 0·74 cm. Szer. 1·30 m. Oznac. u dołu z prawej strony: »R. Kochanowski 1886«. Dar p. Franciszka Rościszewskiego.

KOSSAK WOJCIECH urodz. w Paryżu 31 grudnia 1857 r. uczeń Akademii monachijskiej i Bonnata w Paryżu. Jest nadwornym malarzem króla pruskiego Wilhelma.

2 PORTRET M. ZYBLIKIEWICZA. Na ciemnobrązowym tle postać mężczyzny w czarnym polskim stroju, widziana do kolan, zwrócona w trzech czwartych na prawo. Lewa ręka oparta na karabeli, w prawej futrzany kołpak z czapłem piórem.

Mikołaj Zyblikiewicz, ur. w r. 1825, znakomity mowca i niepospolity mąż stanu, był prezydentem miasta Krakowa, a od r. 1881 do 1886 marszałkiem krajowym. Zmarł w Krakowie w r. 1887. Spoczywa w Grobie Zasłużonych na Skałce.

Olejno na płótnie. R. powst. 1884. Wys. 1·48 m. Szer. 1·06 m. Oznac. u dołu z prawej strony: »Wojciech Kossak«. Dar artysty z r. 1885.

KOSTRZEWSKI FRANCISZEK

ur. w Warszawie 19 kwietnia 1826 r. Kształcił się od

r. 1844 w warszawskiej Szkole sztuk pięknych pod Hadziewiczem, Kaniewskim i J. F. Piwarskim; w r. 1849 odbył dłuższą podróż artystyczną po Królestwie i Litwie. Żyje w Warszawie.

O nim. J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897. — St. Piątkowski: Polskie malarstwo współczesne. Szkice i notaty. Petersburg 1895.

85 W KARCZMIE. Wnętrze wiejskiej karczmy, wypełnione ludźmi; w pośrodku grupa żywo rozmawiających wieśniaków, w głębi przy otwartych, do sieni prowadzących drzwiach, kobieta z dzieckiem na ręku, z prawej strony komin z płonącym ogniskiem, przy nim mały chłopak na ławie, z lewej śpiący na ziemi wieśniak. U pułapu zwiesza się sznur z bielizną.

Olejno na płótnie. R. powst.: 1854. Wys. 0·54 m. Szer. 0·66 m. Oznacz. u dołu z prawej strony. »pinxit F. Kostrzewski 1854«.

KOTSIS ALEKSANDER ur. w Ludwinowie

pod Krakowem w r. 1836. Od r. 1853 do 1860 kształcił się w krakowskiej Szkole sztuk pięknych pod Stattlerem, a od 1860 do 1862 jako stypendysta w wiedeńskiej Akademii. W r. 1866 bawił w Warszawie, 1867 w Bruckelli. Zmarł w Podgórzu 7 sierpnia 1877 r.

51 PORTRET WŁASNY. Na szarem tle popiersie mężczyzny w sile wieku, z dużą jasną brodą. Zwrócony na wprost, ubrany w czerwony surdut. Światło pada z góry od lewej strony.

Olejno na płótnie. Wys. 0·54 m. Szer. 0·42 m. Nieoznaczone. Dar p. Jordensa.

89 W SZYNKU. W ciemnej izbie szynkowej siedzi przy stole pijany mężczyzna w średnim wieku. Przy nim na stole szklanka, u nóg rozbita butelka. Obok stoi płacząca kobieta z dzieckiem. Zegar wskazuje drugą godzinę.

Olejno na tekturze. Wys. 0·40 m. Szer. 0·51 m. Nieoznaczone. Depozyt.

90 GÓRAL PRZED SZALASEM. Na zawalonym kamieniami zlebie górskim szałas, sklecony z desek i gałęzi, przy nim siedzi na kamieniu młody góral. Obok niego stoi konewka, nieco dalej beczka.

Olejno na płótnie. Wys. 0.33 m. Szer. 0.53 m. Nieoznaczone. Zakupiono w r. 1887.

94 MŁYN WODNY, drewniany, słomą kryty, zacieniony drzewami. W głębi obok stawidła stoi wieśniak w wysokiej czapce.

Olejno na płótnie. Wys. 0.45 m. Szer. 0.56 m. Nieoznaczone. Depozyt.

96 TARG O CIEŁĘ. Przed karczmą grupa osób: wieśniak w krakowskim stroju, żyd w chałacie i chłopiec żydowski z cielęciami na plecach, idący ku prawej stronie. Tło stanowi krajobraz z widniejącą w dali kobiecą postacią.

Olejno na płótnie. Wys. 0.68 m. Szer. 0.80 m. Oznaczn. u dołu z prawej strony: »A. K.« (związane). Zakupiono w r. 1887.

99 CYGANIE Z NIEDŹWIEDZIEM. Na tle ruin zamkowych grupa cyganów, zdążających ku prawej stronie. Prowadzą oni niedźwiedzia i małego góralskiego konika. Cyganki niosą dzieci w płachtach na plecach.

Olejno na płótnie. Wys. 0.88 m. Szer. 0.50 m. Nieoznaczone. Depozyt.

100 GÓRALKA Z DZIEĆMI NA TLE IZBY. We wnętrzu góralskiej chaty siedzi na ławie kobieta z dzieckiem na kolanach. Obok niej stoi kilkoletnia dziewczynka. Z prawej strony komin, na nim garnki, z lewej otwarte drzwi do sieni.

Olejno na płótnie. Wys. 0.38 m. Szer. 0.50 m. Nieoznaczone. Depozyt.

101 GÓRAL W CHACIE. W ciemnej izbie wiejskiej chaty stoi przy kominie młody góral, oparty o drzwi.

Olejno na płótnie. Wys. 0.41 m. Szer. 0.50 m. Nieoznaczone. Depozyt.

KOZAKIEWICZ ANTONI ur. w Krakowie 13 czerwca 1841 r. W roku 1859 wstąpił do krakowskiej Szkoły sztuk pięknych, gdzie o własnych siłach pracował do r. 1868, w którym to roku za oszczędzone pieniądze wyjechał do Wiednia. Tam kształcił się w szkole prof. Engertha do r. 1872. Za obraz «Nauki dziadunia» otrzymał pierwszą nagrodę, a następnie stypendyum cesarskie. Od r. 1872 do 1900 przebywał w Monachium. Odznaczony został medalami na wystawach: londyńskiej i lwowskiej, a dyplomem honorowym na wystawie monachijskiej. Od r. 1900 przebywa w Warszawie.

42 TARG W WIELICZCE. Scena z targu w małym miasteczku; kobiety wiejskie z porozkładanymi na ziemi produktami, parobcy, przekupnie, w głębi stragany i zabudowania miasteczka — wszystko w silnym słońcu.

Olejno na drzewie. Wys. 0·24 m. Szer. 0·33 m. Oznac. u dołu z lewej strony. »A. Kozakiewicz«. Zakupiono w r. 1894.

KRUDOWSKI FRANCISZEK urodzony w Krakowie w r. 1860. Kształcił się w wiedeńskiej Akademii sztuk pięknych pod prof. Griepenkerlem, następnie, otrzymawszy «rzymską nagrodę» bawił w Rzymie do r. 1893. Odtąd mieszka stale w Krakowie.

26 M. BOSKA BOLESNA. Na ciemnym tle popiersie M. Boskiej, na wprost, w czernym stroju. Twarz owinięta białą chustą, na którą zarzucony czarny szal.

Olejno na płótnie. Wys. 0·60 m. Szer. 0·51 m. Oznac. u góry z prawej strony: »Krudowski«. Zakupiono w r. 1893.

KWIATKOWSKI ANT. TEOFIL

ur. w Pułtusk w r. 1809. Brał udział w walce o niepodległość w r. 1831. Po upadku powstania wyemigrował do Francji, gdzie zaprzyjaźnił się z Fryderykiem Chopinem i wykonał kilka jego portretów. Zmarł w Avalon (w Burgonii) 14 sierpnia 1891 r.

73 **PORTRET LENARTOWICZA.** Na ciemnobrązowym tle popiersie poety, na wprost, w ciemnym surducie i brązowej kamizelce.

Olejno na płótnie. Format owalny. Wys. 0·65 m. Szer. 0·55 m. Nieoznaczona.

LANGE ANTONI ur. w Wiedniu w roku 1779. Uczył się tamże pod pejzażystą Schönbergerem. W r. 1810 przybył do Lwowa, gdzie do r. 1832 był malarzem dekoracji dla tamtejszego teatru. Zmarł we Lwowie w r. 1844.

O nim: J. Mysiński: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897. — E. Rastawiecki. Słownik malarzów polskich. Warszawa 1857.

142 **KRAJOBRAZ KARPACKI.** Strumień, toczący się po głazach, nad brzegiem wśród drzew drewniany młyn, w dali szczyty gór, ku którym zdążają dwie ludzkie postacie. Olejno na płótnie. Wys. 0·48 m. Szer. 0·41 m. Nieoznaczone. Zakupione w r. 1885.

LAWRENCE THOMAS (?) malarz angielski, ur. w Bristolu w r. 1769, uczeń W. Hodre'a w Bath i Akademii sztuk pięknych w Londynie, był malarzem nadwornym, później członkiem i prezesem Akademii londyńskiej, także członkiem Akademii w Bolonii, Kopenhadze, Rzymie i t. d. Przebywał także w Paryżu, Wiedniu i we Włoszech, portretując znakomite osobistości. Zmarł w Londynie w r. 1830.

O nim Williams: Biogr. of. Sir Lavrence. Londyn 1831.

135 **PORTRET CESARZOWEJ AUSTRYACKIEJ KAROLINY.** Na ciemnym brudnozielonym tle popiersie kobiety w białej wyciętej sukni z krótkimi rękawami, ozdobionej koronkami i sznurem pereł na szyi. Zwrócona na wprost, z głową lekko ku prawej stronie pochyloną.

Olejno na płótnie. Wycięcie ram owalne. Wys. 0·19 m. Szer. 0·15 m. Nieoznaczone. Dar H. Bukowskiego z r. 1890.

LEOPOLSKI WILHELM ur. w Drohobyczu w r. 1830, Przez cztery lata był uczniem wydziału prawniczego na Uniwersytecie lwowskim. Jako artysta kształcił się od r. 1852 w krakowskiej Szkole sztuk pięknych pod kierunkiem Stattlera i Łuszczkiewicza, potem wspomagany przez Władysława hr. Tarnowskiego, w Akademii sztuk pięknych w Wiedniu. Zmarł w Wiedniu w r. 1892.

O nim. Jerzy Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897.

12 PORTRET K. GROCHOLSKIEGO. Na czerwonym fotelu do pasa widziana postać mężczyzny w czarnym polskim stroju; lewa ręka obejmuje karabełę, prawa wsparta oporęcz. Ugóry z prawej strony herb »Syrokomla«.

Olejno na płótnie. Wys. 1·05 m. Szer. 0·84 m. Nieoznaczone. Dar Koła Polskiego we Wiedniu.

11 PORTRET RZEŹBIARZA JÓZEFA BRZOSTOWSKIEGO. Na ciemnym tle popiersie mężczyzny z czarną brodą i długimi, w tył zaczesanymi włosami. Zwrócony w trzech czwartych na prawo, z głową nieco pochyloną; w prawej ręce trzyma dłuto i młot rzeźbiarski.

Olejno na płótnie. Wys. 0·90 m. Szer. 0·74 m. Oznacz. u dołu z prawej strony, »Leopolski«.

20 PORTRET LUCYANA SIEMIŃSKIEGO. Na ciemnym tle popiersie mężczyzny w średnim wieku, bruneta z faworytami. Ubrany w czarny surdut, zwrócony w trzech czwartych na prawo.

Olejno na płótnie. Wys. 0·72 m. Szer. 0·53 m. Nieznaczone. Dar hr. Kęszczyckiego z r. 1888.

LESSER ALEKSANDER ur. w Warszawie 13go maja 1814 r. Jako młody chłopiec kształcił się na wydziale malarskim warszawskiego uniwersytetu pod Blankiem, Mulińskim i A. Oleszczyńskim, od r. 1832 do 1835 w Akademii drezdeńskiej, wreszcie w Akademii mona-

chijskiej pod Schnorrem. Podróżował wiele po Francji, Anglii i Włoszech, studiując historię sztuki. W r. 1846 powrócił do Warszawy i tam stale osiadł. Zmarł w Krakowie 7 marca 1884 r.

O njm. J. Mysiński: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897. — K. Wł. Wójcicki w Kłosach T. XVI.

140 **POGRZEB PIĘCIU OFIAR** z r. 1861. Na cmentarzu warszawskim odbywa się pogrzeb ofiar moskiewskiej tyranii. Poważni obywatele niosą na ramionach trumny pomordowanych, nad świeżą mogiłą stoi orszak duchowieństwa, cały cmentarz zatłoczony ludem. Postacie niosących trumny przeważnie portretowane z natury.

Olejno na płótnie. Wys. 1·70 m. Szer. 2·07 m. Nieoznaczone. Dar artysty z r. 1884.

LIPIŃSKI HIPOLIT urodz. w Nowym Targu w r. 1848.

Kształcił się w krakowskiej Szkole sztuk pięknych, następnie w Akademii monachijskiej pod Anschützem i Dietzem. Po reorganizacji szkoły krakowskiej wrócił do Krakowa i był uczniem Jana Matejki na oddziale kompozycyjnym. Zmarł w Krakowie 28 czerwca 1884 r.

67 **PROCESYA**. Na placu Maryackim w Krakowie, między kościołem P. Maryi a kościołem św. Barbary szykuje się do pochodu procesya. Na przodzie dziewczątka biało poukładane, z koszyczkami kwiatów w rękach, dalej dziewczęta z feretronami, duchowni, dziady kościelne, jeden z trupa główką na kiju, cechy z chorągwiami i liczna rzesza pobożnych, w wiejskich i mieszczańskich strojach. Z kościoła św. Barbary wynoszą chorągwie.

Olejno na płótnie. R. powst. 1881. Wys. 1·60 m. Szer. 2·92 m. Oznacz. u dołu z prawej strony: »H. Lipiński w Krakowie 1881«. Zakupiono od krakowskiego Tow. Przyjaciół sztuk pięknych w r. 1900.

LUNDA FLORYAN urodził się we Lwowie w r. 1824 i tam

kształcił się w malarstwie pod Janem Maszkowskim (około r. 1840), następnie w Akademii wiedeńskiej i przez lat kilka w pracowni Cognieta w Paryżu, poczem przeniósł się do Rzymu. Około r. 1854 powrócił do Lwowa i tam dostał pomieszczenia zmysłów. Zmarł we Lwowie w r. 1888.

O nim. J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897.

113 **PORTRET WŁASNY.** Na ciemno-wiśniowem tle popiersie mężczyzny, bruneta z brodą, w trzech czwartych na lewo zwrócone, z głową nieco ku prawej stronie pochyloną.

Olejno na płótnie. Wys. 0·41 m. Szer. 0·33 m. Nieoznaczone. Dar brata artysty z r. 1887.

ŁUSZCZKIEWICZ WŁADYSŁ.

malarz i historyk sztuki, wieloletni dyrektor Muzeum Narodowego, ur. w Krakowie 3 września 1828 r. Kształcił się od r. 1838—1848 w krakowskim Instytucie technicznym (późniejszej Szkole sztuk pięknych) pod Głowackim i Wojciechem Stattlerem, a od r. 1849 do 1850 w Akademii paryskiej. Wróciwszy do Krakowa został w r. 1850 nauczycielem, a w r. 1877 profesorem rysunków w tamtejszej Szkole sztuk pięknych. Po śmierci Matejki objął kierownictwo tej szkoły (od roku 1893 do 1895). Położył wielkie zasługi jako członek i przewodniczący Komisji do badania historii sztuki w Polsce. Zmarł w Krakowie 1900 r.

O nim. J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897. — Leonard Lepczy: Władysław Łuszczkiewicz: Sprawozdania komisji do badania historii sztuki w Polsce. Tom VII. Zeszyt II. Kraków 1902.

64 **KUREK.** Towarzysze kurkowi krakowscy otrzymują na strzelnicy w r. 1565 darem od króla Zygmunta Augusta srebrny »Kurek«, dotąd przechowywany.

Olejno na płótnie. Wys. 0·76 m. Szer. 1·18 m. Nieoznaczone. Zakupiono w r. 1885.

91 TANIEC GÓRALSKI. Na tle górskiego krajobrazu grupa górali, w pośrodku tańczący chłopak i dziewczyna.

Olejno na płótnie. R. powst. 1861. Wys. 0·71 m. Szer. 0·76 m. Oznac. na odwrotnej stronie ręką artysty: »Wspomnienie z doliny Kościeliskiej w Tatrach (wieczór). Juhasy na polanie tańczą górala«. Obcą ręką: »Malował Wład. Łuszkiewicz. Upominek od Szanow. Artysty. Kraków 4/6 1861«.

MAJERANOWSKI WŁADYSŁ.

malarz krakowski, z bliższych szczegółów biograficznych nieznanym. Zmarł w Włnie w r. 1864.

144 PORTRET ŚPIEWACZKI P. HOFFMANN-MAJERANOWSKIEJ, żony artysty. Na tle zachmurzonego nieba postać młodej kobiety, widziana przez pół, zwrócona w prawo. Ubrana w białą suknię, ręce na piersiach skrzyżowane.

Olejno na płótnie. R. powst. 1848. Wys. 0·56 m. Szer. 0·45 m. Oznaczone na odwrotnej stronie: »Vi. Majeranowski pinx. Varsaviae 1848«. Dar dra Michała Mohra.

MALCZEWSKI JACEK ur. w Radomiu w roku 1855.

Kształcił się w krakowskiej Szkole sztuk pięknych pod Łuszczkiewiczem i Matejką, następnie od roku 1877 do 1879 w paryskiej Ecole des beaux arts pod prof. Lehmannem, poczem powrócił do Krakowa. Odbył z hr. Karolem Lanekorońskim większą podróż na Wchód. Od r. 1855 do 1886 pracował w Monachium, poczem stale osiadł w Krakowie. Od r. 1895 do 1900 był profesorem przy krakowskiej Akademii sztuk pięknych. Mieszka stale w Zwierzyńcu pod Krakowem.

49 ŚMIERĆ ELENAI. Przedstawia końcową scenę z XIII rozdziału poematu Słowackiego »Anhelli«. We wnętrzu sybirskiej chaty leży na posłaniu z liści trup Eleni z rozrzuconym jasnym włosem. U nóg jej siedzi na łożu wygnaniec Anhelli. Nad łożem wisi obrazek

M. Boskiej, obok zgaszona świeca woskowa książka i różaniec; na ziemi leżą kajdany.

Olejno na płótnie. Wys. 2'12 m. Szer. 3'70 m. Nieoznaczone. Zakupiono ze składek publicznych w r. 1884.

19 **PORTRET WŁASNY.** Z tła, przedstawiającego obszerny, potężnie słońcem oświetlony krajobraz wiślany, występuje popiersie artysty, ubranego w ciemny surdut. Stoi on na wprost, z prawą ręką założoną za klapę surduta, lewą opuszczoną. Promienie słońca nie padają wprost na portretowanego, wskutek czego zachodzi silny kontrast między oświetleniem pejzażu a oświetleniem postaci.

Olejno na płótnie. Malowane w r. 1901 na werandzie w willi Adama w Zwierzyńcu pod Krakowem. Wys. 0'76 m. Szer. 0'69 m. Oznaczn. u dołu z prawej strony: »J. Malczewski 1901. 18|8«. Zakupiono w r. 1901.

MAŃKOWSKI KONSTANTY

ur. w Krakowie w r. 1861, uczeń Jana Matejki (w krakowskiej Szkole sztuk pięknych). Otrzymał list pochwalny na wystawie w Paryżu w r. 1889, medal srebrny na wystawie we Lwowie w r. 1894, medal złoty na konkursie imienia Józefa Brandta. Zmarł w r. 1897.

28 **NAJŚWIĘTSZA P. MARYA WIOSENNA.** Nad brzegiem stawu, wśród zieleni i kwiecica, siedzi M. Boska w niebieskiej szacie, z zarzuconą na głowę długą białą chustą; lewą ręką porusza uplecioną z łyka kołyskę, w której śpi Dziecię Jezus. Kołyska wisi na sznurach u gałęzi kwitnącej jabłoni.

Olejno na płótnie. R. powst. 1894. Wys. 1'10 m. Szer. 1'90 m. Oznaczn. u dołu z prawej strony: »Konstanty Mańkowski 1894«. Zakupiono w roku 1898.

MASŁOWSKI STANISŁAW ur. w Włodawie

(gub. siedleckiej) 3 grudnia 1853 r. Pierwsze początki pobierał w kaliskim gimnazjum od nauczyciela rysunków Stanisława Barcikowskiego, następnie od r.

1870 w warszawskiej Szkole rysunkowej pod prof. Wojciechem Gersonem i A. Kamińskim. Przez pół roku (1886) pracował w Monachium; w r. 1900 przebywał przez krótki czas we Włoszech i w Paryżu. Obecnie mieszka stale w Warszawie.

34 KRAJOBRAZ. Szeroki, księżycem oświetlony krajobraz, przedstawiający dwa stawy, przedzielone groblą, na której rosną drzewa. Wschodzący księżyc odbija się w wodzie długą smugą światła. Z prawej strony wlatuje z wody dzika kaczka.

Olejno na płótnie. R. powst. 1887. Wys. 1·24. Szer. 2·20. Oznac. u dołu z prawej strony: »S. Maszkowski. Warsz. 87«.

MASZKOWSKI JAN, ojciec malarza Marcelego, ur. w Chorostkowie w r. 1793. Kształcił się w Wiedniu pod Fügerem i Lampim, następnie w Rzymie kosztem rodziny hr. Lewickich. Po powrocie do kraju bawił dłuższy czas na Wołyniu. Około r. 1840 osiadł na stałe we Lwowie, gdzie był kierownikiem szkoły rysunkowej przy tamtejszej Akademii, późniejszej Uniwersytecie. Pod nim kształcił się Juliusz Kossak, syn jego Marceli Maszkowski i Artur Grottger.

O nim. J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków 1897.

137 PORTRET ANTONIEGO LANGA, malarza. Na szarem tle popiersie mężczyzny z długimi włosami i ogoloną twarzą. Zwrócony w trzech czwartych na prawo, ubrany w zielonkowaty surdut i żółtą kamizelkę.

Olejno na płótnie. R. powst. 1837. Wys. 0·24 m. Szer. 0·20 m. Oznac. na odwrotnej stronie. »Antoni Lange, syn sławnego aktora, zręczny malarz krajobrazów, był w Lwowie malarzem dekoracji przy teatrze przez lat 32. Maszkowski fecit 1837«. Dar rodziny artysty z 1837.

MATEJKO JAN ALOJZY ur. w Krakowie dnia 28 lipca 1838 r. Ojciec jego Franciszek pochodził z Kralowego Hradca w Czechach i był z zawodu nauczycielem muzyki, matka Joanna Karolina, była córką obywatela i kupca krakowskiego, Jana Piotra Rossberga.

Nauki początkowe pobierał w szkole św. Barbary i przez kilka lat w liceum św. Anny, rysując już wtedy z zapałem. W r. 1852 wstąpił do krakowskiej Szkoły sztuk pięknych, złączonej podówczas z Instytutem technicznym i tam uczył się malarstwa i kompozycji pod kierunkiem Wojciecha Stattlera. W r. 1858 wyjechał na studia do Monachium, gdzie bawił tylko dziesięć miesięcy, poczem wrócił do Krakowa. W następnym roku (1859) bawił przez dwa miesiące w Wiedniu. W listopadzie r. 1864 ożenił się z p. Teodorą Giebułtowską i podróżował po Niemczech i Francji; w r. 1872 odbył podróż do Konstantynopola. Wezwany w r. 1873 przez Akademię sztuk pięknych w Pradze do objęcia posady dyrektora tejże Akademii nie przyjął tej godności, a w tym samym roku został zamianowany dyrektorem Szkoły sztuk pięknych w Krakowie.

Wymalował cały cykl wielkich historycznych obrazów z przeszłości Polski, malował prócz tego portrety i ozdobił polichromią wnętrze kościoła P. Maryi w Krakowie. W r. 1859 otrzymał w Monachium pierwsze odznaczenie: medal brązowy, w r. 1865 złoty medal w Salonie paryskim (za Skargę), 1867 medal brązowy na międzynarodowej wystawie w Paryżu, 1873 medal brązowy na powszechnej wystawie wiedeńskiej, medal na wystawie w Chicago, srebrny medal *Institut de France*, ofiarowany przez paryską Akademię sztuk pięknych, której był członkiem, 1878 medal złoty I klasy na powszechnej wystawie w Paryżu itd. itd. Był przytem doktorem filozofii *honoris causa*, członkiem paryskiej, wiedeńskiej i berlińskiej Akademii sztuk pięknych, kawalerem legii honorowej, komandorem orderu Piusa IX i honorowym obywatelem wielu miast.

Zmarł w Krakowie dnia 1 listopada 1893 r. w tym samym domu przy ul. Floryańskiej. w którym przyszedł na świat i tworzył swe arcydzieła, a w którym obecnie mieści się pod nazwą »Domu Matejki« powstałe z inicjatywy prof. Maryana Sokołowskiego muzeum pamiątek po zgasłym Mistrzu.

Pochowany został kosztem kraju dnia 8 listopada 1893 na cmentarzu krakowskim.

O nim. A. Chmiel: O rodzinie Jana Matejki. Kraków 1891. — M. Gorzkowski: Jan Matejko. Epoka lat jego najmłodszych. Wyd. drugie. Kra-

ków 1896. — Tenże: O artystycznych czynnościach Matejki od r. 1850 do 1881. Kraków 1882. — M. Sokołowski w Sprawozdaniach komisji dla badania historii sztuki w Polsce tom V. Zeszyt IV. i w Przeglądzie polskim z sierpnia 1895 r. — St. Tarnowski: Matejko. Kraków 1897 r. — J. Mysiński. Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897. — M. Sokołowski. Katalog wystawy dzieł Jana Matejki. Lwów 1894. — K. M. Górski w Bibliotece Warszawskiej za sierpień i grudzień 1895 roku. — St. Witkiewicz. Sztuka i krytyka u nas (1884—1898). Wydanie trzecie. Lwów 1899. — H. Piątkowski. Polskie malarstwo współczesne. Szkice i notaty. Petersburg 1895. — P. Umiński. Mistrz Matejko i uznanie jego zasług przez współczesnych. Kraków 1891. — A. Sternschuss. Dom Jana Matejki. Kraków 1898. — J. Rogosz: Artur Grotger. Jan Matejko. Studya o sztuce w Polsce. Lwów 1876. — K. W. Wójcicki: Album Jana Matejki z tekstem objaśniającym przez . . . Warszawa 1876. — Z. Cieszkowski: Obce głosy o Matejce. Przegląd Polski z r. 1884—5.

33 DZIECI MATEJKI. Grupa czworga dzieci na tle makaty, z poza której widać z lewej strony park z wysokimi sosnami. W środku na inkrustowanym krześle siedzi młoda panna w niebieskiej sukience, obok niej z prawej strony młodsza, białą przybrana; trzyma ona w rękach gołąbka. Z lewej strony stoi chłopiec w czarnej czamarcie, oparty o poręcz krzesła; prawą rękę opiera na ramieniu młodszego swego brata, który, przybrany w czerwoną sukienkę, siedzi na ziemi i trzyma za sznurek leżącego na poduszce psa. Z prawej strony na pierwszym planie stolik, nakryty makatą, na nim pędzle, paleta i metalowy wazon z konwaliami.

Olejno na płótnie. R. powst. 1879. Wys. 1·64 Szer. 2·16. Oznac. u dołu z lewej strony. »T. H. B. J. Matejkowie 1879 r. p. J. M.« Depozyt.

35 HOŁD PRUSKI. Na rynku krakowskim, obok fasady Sukiennic od ulicy Brackiej, na wzniesieniu pokrytem czerwonym sukniem, składa książę pruski Albrecht uroczysty hołd przed królem polskim Zygmuntem I.

W pośrodku siedzi na krześle król Zygmunt w uroczystych szatach, złotej kapie i królewskiej dalmatyce i trzyma na kolanach otwartą

Ewangelię. Przed nim klęczy książę Albrecht w pełnej zbroi, z gronostajowym płaszczem na ramionach. Prawą rękę położył on na Ewangelii na znak przysięgi, w lewej trzyma wielką pruską chorągiew. Ogon książęcego płaszcza trzyma młody klęczący paź, drugi obok trzyma hełm księcia. Tuż przy Albrechcie stoi z lewej strony doradca jego, Hajdek, za księciem zaś dwaj jego bracia: książę Jerzy w niebieskiej szacie i książę Kazimierz w fioletowej. Dotykają oni rękoma pruskiego sztandaru na znak współdziału w hołdowniczej przysiędze. Za nimi widać siwą głowę Łukasza Górki.

Tuż obok króla stoi młodociany Zygmunt August ze złotym łańcuchem w rękę. Łańcuch ten ma ofiarować król hołdownikowi po złożeniu przysięgi. Przy dziecku stoi ochmistrz jego, Piotr Opaliński, w ciemnym płaszczu z futerkiem, w złotej czapeczce i z łańcuchem złotym na szyi. Z prawej strony króla stoi z dobytym mieczem Hieronim Łaski, synowiec arcybiskupa, przy nim podkanclerzy, biskup Piotr Tomicki, czytający głośno rotę przysięgi. Dalej na prawo orszak królewski, wśród którego widać arcybiskupa Łaskiego, Gasztolda, Andrzeja Tenczyńskiego z wielką królewską chorągwią, Mikołaja Firleja, kasztelana krakowskiego, w zielonej, rysiami podszytej delji i Krzysztofa Szydłowieckiego, wojewodę krakowskiego, z królewskim jabłkiem w rękę. Tuż przy samej krawędzi stoi, przechylony przez poręcz, wielkorządca krakowskiego zamku i kasztelan biecki Jan Bonar, z długą siwą brodą. U dołu z prawej strony,

na samym pierwszym planie, rycerz w pełnej zbroi, na karym, do połowy widzianym koniu to Przeclaw Lanckoroński, hetman Zaporozża.

U stóp króla, na stopniach wzniesienia, siedzi Stańczyk, błazen królewski, w czerwonym błazeńskim stroju z piszczałką w ręku.

Nieco z lewej strony za grupą pruskich książąt, widać w głębi królową Bonę, obok niej córki królewskie Jadwigę i Zofię i młodego księcia Janusza.

Po lewej stronie obrazu dworzanin królewski w opiętym jasno niebieskim stroju trzyma misę napełnioną złotem; obok niego stoi Andrzej Kościelecki, podskarbi koronny, który po wykonaniu przysięgi ma rozrzucać między lud złote monety. Nieco wyżej za Kościeleckim Piotr Kmita, marszałek wielki koronny, dalej ku środkowi widny do piersi Konstanty książę Ostrogski, ręką wąsa podkręcający i obok niego także w półpiersiu Jan Amor Tarnowski. Nieco niżej od nich klęczy biskup warmiński Maurycy Ferber, ubrany w czarną sutannę, przy nim Kreutzer, późniejszy pruski kanclerz i stary komtur krzyżacki z siwą brodą, trzymający miecz swego wielkiego mistrza. U dołu po lewej stronie wstępują na schody wzniesienia dwaj bogaci mieszczanie z pergaminowymi dyplomami w ręku. Jeden z nich ma wyobrażać Bartłomieja Bereckiego, budowniczego królewskiego, twórcę Zygmuntowskiej kaplicy na Wawelu.

U dołu, w pośród chłopaków, przypatrujących się obrzędowi, stoi jakiś przybyły z wyprawy szlachcic z córeczką na ręku i sługa ratuszowy

z pękiem różek, którymi ma »pro memoria« wychłostać uliczników na mieście.

Tło dla środkowej grupy tworzy rozwieszona w głębi czerwona makata, nad którą widać jasne niebo i rysujące się na niem wieże Maryackiego kościoła, z lewej strony fasada Sukienic z gankiem, zapełnionym widzami.

Główne postacie tego obrazu są to portrety współczesnych artystów osobistości. I tak do odтворzenia postaci króla Zygmunta pozował artysta ks. Wincenty Smoczyński, proboszcz z Tenczynka, do księcia Albrechta — p. Szukiewicz, kupiec krakowski, do Opalińskiego — Józef Szujski, do Tomickiego — ks. kanonik Ignacy Polkowski, do Hieronima Łaskiego — p. Władysław Wołodkiewicz, do Bonara — p. Artur Bartels, do Kościeleckiego — hr. Stefan Zamoyski, do Tarnowskiego — hr. Stanisław Tarnowski, do Hajdeka — Józef Łepkowski, do pазia — syn Tadeusz Matejko, do szlachcica u dołu obrazu — Maryan Gorzkowski, sekretarz Akad. szt. pięk. w Krakowie i przyjaciel Matejki. Berecci i Stańczyk, to portrety własne artysty.

Przedstawiony na tym obrazie akt odbył się dnia 10 kwietnia 1525 r. Olejno na płótnie. R. powst. 1882. Wys. 3'88 m., Szer. 7'85 m. Oznac. u dołu z lewej strony: »J. M. r. p. 1882«. Depozyt, ofiarowany przez artystę dla zamku królewskiego na Wawelu.

36 WERNYHORA. W otoczeniu ludu ukraińskiego wypowiada Wernyhora słowa swego prorocstwa. Z długą siwą brodą i rozwiąnym włosem, zapatrzony w dal, lewą rękę przytknął do czoła, prawą wyciągnął przed siebie. Ubrany w białą, rozpiętą na piersiach koszulę, na kolanach ma oponczę czerwoną, podbitą futrem; u nóg jego leży lira. Z lewej strony pod-

trzymuje umierającego wieszczą młody kozak, z prawej kobieta w ukraińskim stroju. Nieco niżej siedzi po lewej stronie szlachcic Suchodolski, starosta kaniowski, w niebieskim kontuszu i zapisuje słowa wróżby, przy nim chłopskie pachole z ryngrafem w rękę; z prawej strony popruski z długą czarną brodą, w wysokiej czapce. Na niebie wschodzący księżyc, którego część tarczy widnieje tuż nad głową Wernyhory.

Olejno na płótnie. R. powst. 1884. Wys. 2·90 m., szer. 2·05 m. Oznac. u dołu w pośrodku: *J. M. rp. 1884†* Depozyt.

37 KOŚCIUSZKO POD RACŁAWICAMI. Na racławickiem polu chwały, w miejscu, gdzie przed chwilą chłopci krakowscy kosami zdobyli armaty, zjawia się ze swym sztabem Tadeusz Kościuszko na wspaniałym gniadym ogierze, ubrany w mundur amerykańskiego generała, biały frak w zielone paski, czerwoną kamizelkę i obcisłe spodnie. Wita on czapką bohaterów w sukmanach, a ci entuzastycznymi okrzykami odpowiadają na powitanie ukochanego wodza. Wśród nich Bartosz Głowacki, w białej sukmanie i szerokim skórzanym pasie, z kosą w lewej ręce, stoi oparty o moskiewską armatę; nad nim powiewa sztandar z M. Boską Częstochowską. W orszaku Kościuszki widzimy Madalińskiego, Wodzickiego, Mangeta, Horocha i Biernackiego, wśród nich chorąży konny trzyma rozwinięty sztandar z olbrzymim Orłem Polskim. Jadą między lasem, położonym w głębi, a zbitym tłumem chłopskim. Po lewej stronie Kościuszki ks. Kollątaj na karym koniu, przy nim pieszo z dobytą szablą Taszycki, dalej na lewo siedzi pod drzewem szlachcic Dem-

bowski, a przy nim generał Zajączek, który szablę do pochwy wkłada. Na pierwszym planie żołnierze, prowadzący jeńców, ranny umierający szlachcic, którego klęczący kapucyn na śmierć dysponuje, chłop, ostrzający kosę i drugi, ocierający ją ze krwi sukmaną, młody chłopak ze zdobytą chorągwią, trupy końskie i ludzkie. W głębi na prawo widok na pola racławickie i atakującą kawalerię narodową; w dali płonące zabudowania.

Olejno na płótnie. R. powst. 1888. Wys. 4.56, szer. 8.97. Nieoznaczone. Zakupione ze składek całej Polski i oddane do Muzeum Narodowego w styczniu r. 1890.

38 CAROWIE SZUJSCY NA SEJMIE WARSZAWSKIM. Wnętrze sejmowej sali, oświetlone z głębi dużym oknem o wypukłych szybach; po lewej na szkarłatnym tronie z białym orłem siedzi w otoczeniu senatu i dworu król Zygmunt August w uroczystym stroju z insygniami koronnemi, przed nim stoi obok małego stolika hetman Stanisław Zółkiewski w czarnym kontuszu, z buławą w lewej ręce; prawą wskazuje na carów Szujskich, zwracając ku nim głowę. Z prawej strony grupa carów; jeden z nich padł na kolana i czołem bije w ziemię, drugi pochyła się w głębokim ukłonie, tylko najstarszy, Wasyl, stoi hardo, nie chcąc się ukorzyć przed zwycięzcą. Nad nimi rozwinięte sztandary, zdobyte pod Kłuszynem.

Olejno na drzewie. Niedokończone. R. powst. 1893. Wys. 0.41 m., Szer. 0.63 m. Zakupiono w r. 1893.

MEHOFFER JÓZEF ur. w Ropczycach w Galicyi 1869 r. Kształcił się w szkole sztuk pięknych w Krakowie i w Académie Nationale des Beaux Arts w Paryżu. Obecnie jest profesorem Akademii sztuk pięknych w Krakowie. Otrzy-

mał złoty medal na wystawie we Lwowie r. 1894, w r. 1895 pierwszą nagrodę w międzynarodowym konkursie na okna kolorowe katedry we Fryburgu, 1898 nagrodę Barczewskiego, 1900 dwa złote medale na wystawie w Paryżu, a w r. 1902 zdobył pierwszą nagrodę w konkursie na dekorację katedry w Płocku.

21 **PORTRET P. J.** Młoda kobieta, brunetka, en pied, w różowym staniku i czarnej spódnicy stoi na wprost, lewą rękę oparła na biodrze, w prawej opuszczonej trzyma pęk kwiatów. Przez ręce zwiesza się szal, owinięty dookoła talii. Z prawej strony w głębi, poza bladzieloną wzorzystą kotarą, stanowiącą tło portretu, grupa osób, wśród których portret samego artysty.

Olejno na płótnie. R. powst. 1890. Wys. 1·92 m, szer. 1·62 m. Oznac. u dołu z lewej strony: »Józef Mehoffer 1890«. Depozyt.

MERWART PAWEŁ ur. w Maryanówce (gub. chesońskiej)

27 marca 1855 r. Odbywszy studia politechniczne we Wiedniu i Gracu, kształcił się w wiedeńskiej Akademii Sztuk pięknych pod Pentherem, w r. 1876 w Monachium, 1877 w Düsseldorfie, poczem przeniósł się do Paryża. W r. 1902 wysłał go rząd francuski w celach artystycznych na wyspę Martinikę. Tam padł ofiarą znanej katastrofy 8 maja 1902 r.

27 **MOJŻESZ ZABIJAJĄCY EGIPCYANINA.** Na pierwszym planie Mojżesz w starożytnym wschodnim stroju, stoi z nogą opartą na pierśiach zabitego Egipcjanina, któremu wbił w piersi potężny berdysz. Z prawej strony fasada egipskiego domu, w głębi którego widać wijącą się w rozpacz postać niewieścią. Drugi mężczyzna, stojący na czatach w głębi, to Hebrou Dathan, którego krzywdę pomścił Mojżesz. Scena odbywa się w pogodną noc gwiazdzistą; w dali

widać egipski krajobraz. Bliższe szczegóły o przedstawionem tu zdarzeniu zawiera napis, u dołu na stylowej egipskiej ramie umieszczony:

Le Jeune Moïse.

... et le Hébreu Dathan dit à Moïse: „Seigneur! cet Égyptien vit chez moi, La nuit, et m'ayant garrotté, outragea mon épouse Salomite“ — Le jeune Moïse indigné, tua L'Égyptien...“

„ils enfouirent le cadavre dans le sable“.

Légende Talmudique tirée du Midrasch-Rabba, sur L'Exode Ch. 1.

Olejno na płótnie. R. powst. 1878. Wys. 1'69 m. Szer. 1'04 m. Oznac. u dołu z lewej strony. Paul Merwart 1888 (?). Zakupiono w r. 1886. Odnaczone na wystawie powszechnej w Paryżu w r. 1878.

MICHAŁOWSKI PIOTR ur. w Krakowie dnia 2 lipca

1860 r. Początkowe nauki pobierał w Krakowie, w 14-tym roku życia zdał maturę, w 20-tym ukończył studia na Uniwersytecie Jagiellońskim, poczem na dalsze studia wyjechał do Gettyngi, poświęcając się głównie filologii klasycznej i romańskiej, a także matematyce i naukom przyrodniczym. Po czterech latach powrócił do kraju i został w Warszawie kierownikiem oddziału górniczego w Komisji skarbu, przy boku ministra ks. Lubeckiego. Po upadku powstania listopadowego, w którym brał udział jako organizator, udał się do Paryża i tam dopiero zaczął się zawodowo kształcić jako artysta, chociaż już jako kilkunastoletni chłopak okazywał niepospolite zdolności do rysunku. Pracował pod kierunkiem Charleta (1792—1845), ucznia i przyjaciela zmarłego malarza Géricault, studiując głównie konie i malując akwarelą. W r. 1835 powrócił, po krótkim pobycie w Londynie, do Krakowa, wziął się do malarstwa olejnego i zaczął tworzyć wielkie kompozycje historyczne.

W r. 1848 stanął na czele Rady administracyjnej W. Ks. Krakowskiego i piastował tę godność przez lat trzy, z wielkim dla kraju pożytkiem, a chlubą dla siebie. W tym czasie założył własnym kosztem znany filantro-

pijny »Zakład Józefitów«, instytut wychowawczy dla ludu. Zmarł w Krakowie dnia 9 czerwca 1855 r.

O nim: J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków 1897. — Paweł Popiel: Pisma T. II. Kraków 1893. — E. Rastawiecki: Słownik malarzów polskich. — Ks. Łętowski: Rys życia P. Michałowskiego. Biblioteka Warszawska 1858. II. — F. M. S.: w Tygodniku Ilustrowanym z r. 1867. — A. Jełowicki: Mowa pogrzebowa na cześć P. Michałowskiego. Paryż 1856.

103 STUDYUM. Na ciemnym tle popiersie dziada z siwą brodą i długimi włosami, w trzech czwartych na prawo zwrócone. Ubrany w szary płaszcz.

Olejno na płótnie. Wys. 0·53 m. Szer. 0·42 m. Nieoznaczone. Zakupiono w r. 1884.

114 STUDYUM. Popiersie dziada w szarym płaszczu i żółtej chustce na szyi, z długimi siwymi włosami. Tło ciemno-brązowe.

Olejno na płótnie. Wys. 0·54 m. Szer. 0·43 m. Nieoznaczone. Zakupiono w r. 1897.

66 DZIAD WIEJSKI. Na tle urwiska siedzi na ziemi dziad wiejski z siwą brodą, bosy, ubrany w szary płaszcz.

Szkic olejny na płótnie. Wys. 0·39 m. Szer. 0·51 m. Nieoznaczone. Zakupiono w r. 1884.

MNISZECH ANDRZEJ hr. ur. 21 listopada 1820 r. Żyje w Paryżu.

10 PORTRET WŁAD. CHADŹKIEWICZA. En pied, w białym, złotem wyszywanym kontuszu, żółtych butach i białej konfederatce. Prawa ręka wsparta na lasce z siekierką. U dołu z prawej strony tarcza z gryfem, a obok niej napis: *Non cedo malis*.

Olejno na drzewie. Wys. 1·94 m. Szer. 1·12 m. Oznacz. u dołu z lewej strony: »A. M.« Dar autora.

MONOGRAMISTA M. G. (Michał Godecki czy Maksymilian Gierymski?).

88 KRAJOBRAZ. Pejzaż, przedstawiający drzewami porośły brzeg rzeki, płynącej z prawej strony z głębi. Z lewej strony wśród zieleni dwoje ludzi, w dali słońcem oświetlona chata. Niebo zachmurzone.

Olejno na płótnie. Rok powst. 1865—6. Wys. 0·33 m. Szer. 0·43 m. Ozn. u dołu z lewej strony: »M. G. (związane) 65«; z odwrotnej strony na bieżni ręką artysty: »skończony dn. 9 października. 1866 r.« Depozyt.

MORACZYŃSKI JAN

143 PORTRET MĘŻCZYZNY. Na szaro-zielonem tle popiersie mężczyzny bruneta, na lewo zwrócone. Ubrany w czarny surdut i biały krawat. Podług napisu, umieszczonego na odwrotnej stronie, ma to być portret malarza Tyrowicza.

Olejno na płótnie. R. powst. 1836. Wys. 0·56 m. Szer. 0·36 m. Oznac. u dołu z lewej strony: »Pinxit Moraczyński 1836, Vien«. Zakupiono w r. 1887.

MROCZKOWSKI ALEKSAN-

DER ur. w Krakowie d. 25 listopada 1850 r. Kształcił się od r. 1865 w krakowskiej Szkole sztuk pięknych pod kierunkiem prof. Łuszczkiewicza, Szynalowskiego i Dębowskiego. W r. 1873 wyjechał do Monachium i tam pracował pod prof. Aleksandrem Wagnerem i Ottonem Seitzem. Wróciwszy do Krakowa w r. 1877 zapisał się do szkoły kompozycyjnej Jana Matejki i pracował w niej przez trzy lata. W r. 1889 podróżował po Szwajcaryi, Włoszech, Francji i Niemczech. Mieszka w Dębnikach pod Krakowem.

53 MORSKIE OKO. Pejzaż, przedstawiający część Morskiego Oka z przyległymi turkami.

Olejno na płótnie. R. powst. 1891. Wys. 1·64 m. Szer. 1·03 m. Oznac. u dołu z prawej strony: »A. Mroczkowski. Morskie Oko 1891 22/3«. Zakupiono w r. 1892.

79 WNETRZE KOŚCIOŁA BOŻEGO CIAŁA NA KAZIMIERZU. Część nawy i prezbiterium z wielkim ołtarzem.

Olejno na płótnie. Wys. 1·20 m. Szer. 0·99 m. Nieoznaczone. Depozyt.

NIEZNANY.

71 UKRAINIEC. Młody chłopak w ukraińskim stroju, widziany do pasa, zwrócony w trzech czwartych na prawo. W ręce trzyma obwarzanek. Z lewej strony płot i drzewa, w głębi krajobraz.

Olejno na płótnie. Wys. 0·65 m. Szer. 0·52 m. Nieoznaczone. Dar Wiktora Osławskiego z r. 1892.

76 UKRAINKA. Pendent do poprzedniego. Dziewczyna w ukraińskim stroju, w białej wyszywanej koszuli, czerwonej chustce na głowie, ze sznurem korali na szyi, siedzi oparta o płot, z rękoma na piersiach założonemi. Z prawej strony pień drzewa.

Olejno na płótnie. Wys. 0·64 m. Szer. 0·55 m. Nieoznaczone. Dar Wiktora Osławskiego z r. 1892.

Te dwa obrazy mają wedle podania przedstawiać żonę jednego z Ossolińskich i jej brata Pęchorę, który, wykształcony i uposażony od dostojnego szwagra, dał początek rodzinie Pęcherzewskich.

NIEZNANY.

107 PORTRET GENERAŁA DWERNICKIEGO. Na szaro-brązowym tle siedząca postać siwego mężczyzny w czarnym surducie i brązowej kamizelce. Prawa ręka założona za klapę surduta.

Olejno na płótnie. Wys. 0·47 m. Szer. 0·40 m. Nieoznaczone

NIEZNANY ARTYSTA ZE SZKOŁY STATTLERA.

112 PORTRET BARZYCKIEGO, ŻOLNIERZA KOŚCIUSZKI. Na ciemnym tle

głowa starca z długą siwą brodą, na wprost, z oczyma na dół spuszczone.

Olejno na płótnie. Wys. 0'41 m. Szer. 0'33 m. Nieoznaczone. Zakupiono w r. 1898.

PILLATI HENRYK. ur. w Warszawie w r. 1832. Kształcił

się w warszawskiej Szkole sztuk pięknych, następnie w Monachium pod kierunkiem Kaulbacha. Z Monachium udał się do Włoszech i tam, zwłaszcza w Rzymie, studiował starych mistrzów. Po powrocie osiedlił się w Warszawie, gdzie przebywał do końca życia. W roku 1878 tknięty został paralizem, wskutek czego musiał zaprzestać dalszej artystycznej działalności. Zmarł w Warszawie 14 kwietnia 1894 r.

O nim: J. Mysiński: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860 Kraków 1897.

121 POGRZEB PIĘCIU OFIAR Z R. 1861. Z kościoła św. Krzyża w Warszawie

wychodzi orszak pogrzebowy. Na przodzie duchowieństwo, za nim tłum ludu, otaczający trumny.

Olejno na płótnie. Wys. 1'02 m. Szer. 1'50 m. Oznacz. u dołu z prawej strony: »H. Pillati«. Dar Gebethnera w r. 1884.

PIOTROWSKI ANTONI ur. w Kuno- wie w r. 1853.

Od r. 1869 był uczniem prof. Wojciecha Gersona, a od 1875 Lindenschmita w Monachium. W r. 1877 wstąpił do szkoły kompozycyjnej Jana Matejki, w roku 1879 wyjechał do Paryża. Od r. 1884 przebywał w Krakowie. Brał udział w wojnie bułgarsko-serbskiej (1885) jako korespondent i ilustrator pism angielskich i francuskich. Namalował seryę obrazów z tej wojny i opisał ją w «Wspomnieniach naocznego świadka z wojny bułgarsko-serbskiej», drukowanych w «Wędrowcu» w roku 1886.

W r. 1891 otrzymał Mention honorable w Berlinie, r. 1892 dyplom honorowy w Filipopolu, 1887 medal srebrny «Litteris et Artibus». Prócz tego odznaczony został w r. 1894 krzyżem komandorskim zasługi cywilnej, w roku 1899 krzyżem kawalerskim św. Stanisława i krzyżem

kawalerskim św. Aleksandra III kl. Obecnie przebywa w Warszawie.

24 »WESELE IDZIE«. Przez ulicę miasta przeciąga krakowskie wesele. Wiejska dziewczyna, w mieście na służbie będąca, przypatruje się weselnemu orszakowi. Obok niej stoi konewka.

Olejno na płótnie. R. powst. 1891. Wys. 1'25 m. Szer. 1'65 m. Oznac. u dołu z lewej strony: »Antoni Piotrowski 1891«. Kraków. Zakupiono w r. 1896.

PIOTROWSKI MAKSYMILIAN

ur. w Bydgoszczy dnia 8 czerwca 1813 r. Kształcił się po r. 1830 w Akademii sztuk pięknych w Berlinie. Był profesorem Akademii sztuk pięknych w Królewcu. Zmarł w Królewcu 29 listopada 1875.

O nim: J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków 1897. — M. Bersohn w Kłosach T. XVIII.

65 ŚMIERĆ WANDY. Na promie księżniczka Wanda w długiej białej szacie, z welonem i wieńcem na głowie, otoczona zawodzącymi z żalu służebnicami, wręcza im swe klejnoty i kroczy śmiało, aby się rzucić w fale Wisły. Po drugiej stronie rzeki widać zamek wawelski.

Olejno na płótnie. R. powst. 1859. Wys. 1'72. m. Szer. 2'00 m. Oznac. z lewej strony: »M. Piotrowski 1859«. Dar Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie.

PŁONCZYŃSKI ALEKSANDER

ur. w Krakowie w r. 1822. Uczyl się w krakowsk. Szkole sztuk pięknych pod Głowackim. W r. 1847 został profesorem rysunków w gimnazjum krakowskim, a później profesorem malarstwa krajobrazowego w tamtejszej Szkole sztuk pięknych. Zmarł w Krakowie w roku 1857.

O nim: J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków 1897.

109 WIDOK Z WAWELU. Z lewej strony część murów Wawelu od strony mia-

sta, w głębi daleki widok na wijącą się Wisłę, Zwierzyniec, klasztor Norbertanek, górę Broni-
sławę z kopcem Kościuszki i Bielany.

Olejno na płótnie. R. powst. 1848. Wys. 0·57 m. Szer. 0·76 m. Oznac.
u dołu z prawej strony: »A. Płonczyński r. 1848«. Dar matki artysty Agnie-
szki Płonczyńskiej.

POCHWALSKI KAZIMIERZ ur. w Kr a-

kwiecie 25 grudnia 1855 r. Początkowo uczył się u swego
ojca, również malarza, następnie w krakowskiej szkole
sztuk pięknych pod Matejką i w Akademii monachij-
skiej. Przebywał także dla studyów w Paryżu i w Rzy-
mie. W r. 1893 zamianowany został profesorem wiedeń-
skiej Akademii sztuk pięknych. Żyje we Wiedniu.

3 **PORTRET PAWŁA POPIELA.** Na ciemno-
wiśniowem tle do kolan widziana postać
mężczyzny w podeszłym wieku, z siwymi bo-
kobrodami. Ubrany w czarny surdut siedzi on
w fotelu, zwrócony w trzech czwartych na pra-
wo, ręce wsparł na poręczach krzesła. U góry
z prawej strony herb »Sulima«.

Olejno na płótnie. R. powst. 1889. Wys. 1·42 m. Szer. 1·02 m. Oznac.
u dołu z prawej strony: »K. Pochwalski 1889«. Na ramie u dołu napis:
*Ne sermonum intercideret memoria, quos suis in aedibus omni die
Jovis Eximus Dnus Paulus de Chościak Popiel multos per annos et
liberaliter instituit et rexit sapienter, incundissimarum conversatio-
num socii et participes imaginem pictam praeclarissimi ducis ac
moderatoris aere collato, gratorum documentum animorum musaeo
patrio dono obtulerunt d. IX Mai A. D. MDCCCLXXXIX.*

PRUSZKOWSKI WITOLD urodzony w Odessie

w r. 1846. Wcześniej przeniósł się wraz z rodzicami do
Paryża, gdzie się uczył rysunków od nauczyciela swego
Tadeusza Góreckiego. Następnie kształcił się w Mona-
chium pod prof. Straehuberem i Anschützem, a także
w Krakowie pod Matejką (do r. 1876). Przez pewien czas
przebywał w Mogile, gdzie malował kaplicę w klaszto-
rze Cystersów. Zamieszkał potem stale we wsi Mniko-
wie pod Krakowem. Tam uległ w r. 1893 wypadkowi,
który w trzy lata później sprowadził śmierć. Zmarł w Bu-
dapeszcie dnia 10 listopada 1896 r.

O nim: Wł. Przerwa-Tetmajer: Noce letnie. Kraków 1902. — J. Mien: Witold Pruszkowski. Wspomnienie przyjaciela. Tygodnik ilustrowany r. 1897.

47 RUSAŁKI. Trzy wiejskie dziewczęta w ruskich strojach, igrające wśród sitowia w księżycowym świetle; pod nimi na pierwszym planie trup młodzieńca. Z prawej strony w głębi postać niewyraźna w kapeluszu przy-
patruje się z za zarośla tej scenie.

Olajno na płótnie. R. powst. 1877. Wys. 2·50 m. Szer. 1·61 m. Oznac. u dołu z prawej strony: »Witold Pruszkowski w Krakowie 1877 roku«. Dar artysty.

50 SIELANKA. Wiejskie pachole w płótniance i słomianym kapeluszu siedzi o zmierzchu na murawie wśród wierzb i gra na fujarce; przy nim dziewczyna, zapatrzona w grajka, przysłuchuje się muzyce. Obok niej na murawie duży gliniany dzban i czerwona chustka; na niebie błądy sierp księżyca.

Olajno na płótnie. R. powst. 1880. Wys. 2·51 m. Szer. 1·60 m. Oznac. u dołu z prawej strony: »Witold Pruszkowski 1880 w Krakowie«. Zakupiono w r. 1901.

REJCHAN ALOJZY, wnuk architektury

Macieja, syn malarza Józefa, a ojciec Stanisława, rysownika, urodz. we Lwowie w r. 1808. Uczył się najpierw w pracowni ojca, potem u Józefa Klimesa. Przed r. 1830 był w Akademii sztuk pięknych we Wiedniu, między rokiem 1832 a 1835 na studiach we Włoszech. W r. 1836 powrócił do kraju i osiedlił się we Lwowie, gdzie umarł 6 października 1861 r.

O nim: J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860 Kraków 1897.

119 PORTRET P. ANIELI ASPERGERÓWNEJ. Na brązowym tle do kolan widziana postać młodej kobiety w niebieskiej dekoltowanej sukni z białymi koronkami. We włosach ma gałązkę liści i jagód; lewą ręką oparła

się o ponsowy fotel, prawą podtrzymuje tren sukni.

Olejno na płótnie. Wys. 1·18 m. Szer. 0·91 m. Oznac. z lewej strony: »A. Reichan«. Dar p. Anieli z Aspergerów Giełgudowej z r. 1902.

RODAKOWSKI HENRYK ur. we Lwowie

9 lipca 1823 r. Po skończeniu wydziału prawniczego na Uniwersytecie wiedeńskim wstąpił w r. 1846 do pracowni Cognieta w Paryżu. W roku 1867 wrócił do kraju i mieszkał naprzemian we Lwowie lub w majątku swym Bortnikach. W r. 1893 przeniósł się do Krakowa, gdzie został wybrany prezesem Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych. Otrzymał w Paryżu w r. 1852 złoty medal I. klasy za portret generała Dembińskiego, w r. 1855 także na wystawie międzynarodowej złoty medal honorowy, 1857 złoty medal pamiątkowy od ks. Napoleona, a w r. 1873 na wystawie brukselskiej krzyż belgijski Leopolda. Tegoż roku był członkiem jury na wystawie wiedeńskiej. Zmarł w Krakowie 28 listopada 1894.

O nim: J. Mysiński: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860 r. Kraków 1897. — H. Piątkowski: Polskie malarstwo współczesne. Szkice i notaty. Petersburg 1895.

59 PORTRET JENERAŁA DEMBIŃSKIEGO. W polowym namiocie siedzi mężczyzna sędziwego wieku, z siwą brodą, w mundurze generała węgierskiego z r. 1848. Głowę oparł w zamyśleniu na prawej ręce, lewą rękę trzyma na głównej szabli; przy nim na beczie rozłożona wojskowa mapa. Z prawej strony z poza zasłony namiotu widać obozujące wojsko.

Olejno na płótnie. R. powst. 1852. Wys. 1·78 m. Szer. 1·39 m. Oznac. u dołu z prawej strony: »H. Rodakowski 1852«; u góry z lewej strony: »jen. Henryk Dembiński«. Dar Wiktora Osławskiego z r. 1892. Odznaczone złotym medalem w Salonie paryskim w r. 1852.

ROSEN JAN.

46 POWSTAŃCY Z R. 1863. Na drodze, prowadzącej ze wsi, leżącej w głębi, przygotowuje się do odmarszu oddział powstańców.

Na pierwszym planie grupa jeźdźców w czamarkach i rogatywkach, uzbrojonych w lance z białoczerwonymi proporcami, to przednia straż. Z lewej strony, w otoczeniu wieśniaczek i dzieci stoi sędziwy pleban i błogosławi idących do walki o wolność. Przed nim na siwym koniu wódz z długą siwą brodą, z podniesioną w górę szablą; zwraca on głowę do oddziału i wydaje komendę.

Olejno na płótnie. R. powst. 1880. Wys. 0·96 m. Szer. 1·76 m. Oznacz. u dołu z prawej strony: »J. Rosen. Kraków 1880«. Dar artysty z r. 1883.

RUSIECKI KANUTY urodz. na Litwie w r. 1801. Kształcił się w Wilnie pod Rustemem, od r. 1821 w Paryżu pod Letierem, a następnie w Rzymie pod Camuccinim. W r. 1831 powrócił do Wilna i został nauczycielem rysunków przy tamtejszem gimnazyum. Zmarł w Wilnie dnia 2 czerwca 1897 r.

O nim: J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897.

104 **PORTRET ŻONY ARTYSTY.** Na ciemnym tle popiersie młodej kobiety, na wprost, w czarnej wyciętej sukni i czerwonej chustce, zarzuconej na ramiona. W ciemnych włosach ma srebrny dyadem, złoty sznur na piersiach i także kolczyki; w prawej ręce trzyma bukiet kwiatów.

Olejno na płótnie. Wys. 0·74 m. Szer. 0·60 m. Nieoznaczone. Dar Bolesława Rusieckiego z r. 1884.

RYBKOWSKI TADEUSZ ur. w Kielcach w roku 1848. Ukończył gimnazyum w Kielcach, poczem odbywał studia w warszawskiej Szkole Głównej. Jako artysta kształcił się od r. 1871 w krakowskiej Szkole sztuk pięknych, następnie we Wiedniu pod Löfflerem, późniejszym profesorem krakowskiej Szkoły sztuk pięknych i pod Makartem. Od r. 1878 pracował we Wiedniu jako samodzielny artysta, a w r. 1893 powołany został na posadę profesora malarstwa dekoracyjnego w wyższej

Szkole przemysłowej we Lwowie. Obecnie przebywa we Lwowie, gdzie utrzymuje prywatną szkołę malarstwa dla kobiet.

87 PLAC »AM HOF« W WIEDNIU. Obszerny, wielkomięjski plac targowy ze straganami w pośrodku, na nim ożywiony ruch przechodniów, kupujących, omnibusów itd. Pora zimowa, wczesny ranek.

Olejno na płótnie. R. powst. 1891. Wys. 0·87 m. Szer. 1·02 m. Oznac. u dołu z lewej strony: »Tadeusz Rybkowski in Wien 1891«. Depozyt Wys. c. k. Ministerjum Wyznań i Oświaty.

SCHOUPPÉ ALFRED ur. w Sanockiem w r. 1812. Po r. 1850 osiadł w Warszawie i oddał się malarstwu krajobrazowemu. Był jednym z założycieli warszawskiego »Towarzystwa zachęty sztuk pięknych«.

O nim: J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków 1897.

92 Z DOLINY KOŚCIELISKIEJ W TATRACH. Krajobraz, przedstawiający część Doliny Kościeliskiej, ze skałą t. zw. »Sową« w głębi. Olejno na tekturze. Wys. 0·23 m. Szer. 0·34 m. Nieoznaczone. Nabyto w r. 1888.

93 »MOLA DI GAETA«. Włoski krajobraz nocny, przedstawiający zatokę morską w świetle księżyca, na niej kilka łodzi żaglowych, miasto na brzegu i okoliczne wzgórza. Olejno na tekturze. Wys. 0·23 m. Szer. 0·34 m. Nieoznaczone. Nabyto w r. 1888.

95 ŁOMNICA W TATRACH. Szczyt »Łomnica« z wierzchołkiem, ginącym we mgle i śniegiem pokrytymi stokami; dokoła »regle« porośłe kosodrzewiną, wśród nich z prawej strony wodospad, po nad którym przelatuje duży drapieżny ptak.

Olejno na płótnie. R. powst. 1887. Wys. 0·72 m. Szer. 1·17 m. Oznac. u dołu w pośrodku: »Łomnica. Schouppé 1887«. Dar artysty z r. 1887.

97 RUINY RABSZTYNA. Na wyniosłym wzgórzu ruiny obronnego zamku: część mieszkalnego domu i wysoka baszta. Z lewej strony szeroki widok na okolicę.

Olejno na tekturze. Wys. 0·23 m. Szer. 0·34 m. Nieoznaczone. Nabyto w r. 1888.

98 »PYSZNA« W TATRACH. Krajobraz górski, przedstawiający dwa szczyty, na stokach których leży śnieg. Na pierwszym planie świerki, z prawej strony na stoku góry szalaś.

Olejno na tekturze. Wys. 0·23 m. Szer. 0·34 m. Nieoznaczone. Nabyto w r. 1888.

SCHWEIKART KAROL ur. w Wirtembergii w r.

1760. Kształcił się w Karlsruhe, w Stuttgardzie, a później we Wiedniu, malując przeważnie miniatury. Na zaproszenie kilku panów polskich przybył około r. 1800 do Galicyi, gdzie już pozostał do śmierci, przebywając przeważnie we Lwowie. Ożeniwszy się we Lwowie w r. 1809, kupił później wieś Ryków w Złoczowskiem. Zmarł w Tarnopolu w r. 1855.

O nim: J. Mysiński: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897.

145 PORTRET DRA JÓZEFA SEJA. Na szarem tle popiersie mężczyzny, bruneta z małemi bokobrodami, zwrócone w trzech czwartych na prawo. Ubrany w czarny surdut, białą kamizelkę i biały krawat.

Olejno na płótnie. Wys. 10·68 m. Szer. 0·52 m. Nieoznaczone. Dar Dra Józefa Brodowicza z r. 1835.

SIEMIRADZKI HENRYK ur. w Charkowie 15go

września 1843 r. Ukończywszy wydział matematyczno-przyrodniczy Uniwersytetu charkowskiego, wstąpił do Akademii sztuk pięknych w Petersburgu. Wysłany po ukończeniu tejeż kosztem rządu za granicę, przebywał pół roku w Monachium, poczem stale osiadł w Rzymie, gdzie dotychczas przebywa. W r. 1878 otrzymał w Pa-

ryżu za »Pochodnie Nerona« złoty medal honorowy. W r. 1898 został mianowany przez króla włoskiego Humberta komandorem krzyża Św. Maurycego i Łazarza. Jest członkiem Akademii petersburskiej, berlińskiej, sztokholmskiej i św. Łukasza w Rzymie.

O nim: J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków 1897. — Stanisław Witkiewicz: Sztuka i krytyka u nas. Lwów 1899. — St. Krzemiński: Pochodnie Nerona. Warszawa 1877. — N. N.: w Kłosach T. XVIII. — L. Jenike i F. Tegazzo: w Tygodniku ilustrowanym z r. 1875.

25 POCHODNIE NERONA, znane także pod nazwą »Świeczników Chrześcijaństwa«.

Na terasach wspaniałego pałacu barwny tłum Rzymian, mężczyzn i kobiet z wieńcami kwiatów na głowach, a wśród nich w złocistej, perłową macicą wykładanej lektyce cesarz Neron z małżonką swą. Trzyma on na złotym łańcuchu tygrysa; lektykę niesie ośmiu murzynów. Z prawej strony ogród, w nim wyłania się z wieczornego półmroku długi, w głąb idący szereg słupów, owiniętych kwiatami, a na szczycie każdego ofiara neronowego okrucieństwa, chrześcianin owinięty w słomę i przywiązany sznurami. Są tam starcy z siwymi brodami i młode kobiety, a na każdym słupie tabliczka z napisem: CHRISTIANUS INCENDIATOR URBS GENERISQUE HUMANI HOSTIS. Stojący na terasie dworzanin daje czerwoną chustą znak na rozpoczęcie widowiska. Niewolnicy wstępują na drabinki i zapalają żywe pochodnie.

Olejno na płótnie. R. powst. 1876. Wys. 3·85 m. Szer. 7·04 m. Oznac. u dołu z prawej strony: »H. Siemiradzki. Roma« 1876.

W r. 1879 podczas uczty, wydanej w sukienicach na uczenie jubileuszu 25 letniej działalności J. I. Kraszewskiego, podniósł Henryk Siemiradzki myśl założenia w Sukienicach Muzeum Narodowego i ofiarował powyższe dzieło jako pierwszy dar dla nowo powstającej instytucji.

SIMMLER JÓZEF ur. w Warszawie w r. 1823. Uczeń prof. J. T.

Piawarskiego i Bonawentury Dąbrowskiego, następnie Akademii drezdeńskiej i monachijskiej (od r. 1848) pod Kaulbachem i Schnorrem von Carolsfeld. Zmarł w Krakowie w r. 1868.

O nim; J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897. — K. Wł. Wójcicki; i A. Lesser w Kłosach T. VI. — W. Gerson: J. Simmler i jego dzieła. Biblioteka Warszawska z r. 1869. I. — E. Faleński w Tygodniku ilustr. z r. 1868. — Katalog wystawy posmiertnej obrazów Józefa Simmlera. Warszawa 1868.

70 KOZAK Z PAPUGĄ. Na tle ponsowej kotary stoi młody mężczyzna, ubrany w krótki szary kontusz z wylotami, czerwony żupan i lity pas. Lewą rękę wsparł na rzeźbionym stoliku, na którym leży teorbán. na prawej trzyma papugę. Z lewej strony z poza kotary widok na ogród.

Olejno na płótnie. R. powst. 1859. Wys. 0·45 m. Szer. 0·32 m. Oznacz. u dołu z prawej strony: »J. Simmler 1859«. Dar Czesława Zdziechowskiego z r. 1884.

ŚLENDZIŃSKI WINCENTY ur. o-

dzony w Skrebinach (gub. wileńskiej) 1 stycznia 1837 r. Kształcił się najpierw w Wilnie, potem od r. 1855 w Szkole sztuk pięknych w Moskwie, którą chlubnie ukończył. Od r. 1863 do 1872 pracował w gubernii niżegrodzkiej, przeważnie w Charkowie. Od roku 1872 przez kilka lat przebywał w Dreźnie. Obecnie przebywa w Wilnie(?).

O nim; J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce. 1760—1860. Kraków 1897.

72 SIEROTKA. Pod murem przy filarze stoi kilkoletnia dziewczynka, bosa, w białej koszulce, otulona w dużą szarą chustkę.

Olejno na płótnie. R. powst. 1883. Wys. 0·21 m. Szer. 0·16 m. Oznacz. u dołu z lewej strony: »Drezno 1873«. Śleńdziński«.

STACHIEWICZ PIOTR, ur. w Nowo- siólkach Gościnnych (w Galicyi) 29 października 1858 r. Po ukończeniu politechniki lwowskiej wstąpił w r. 1877 do Szkoły sztuk pięknych w Krakowie i tam kształcił się do roku 1883, następnie przez dwa lata w monachijskiej Akademii sztuk pięknych pod kierunkiem profesora Seitza.

W r. 1886 odbył większą podróż po Włoszech. Obecnie przebywa w Krakowie.

O nim: H. Piątkowski: Polskie malarstwo współczesne. Szkice i notaty. Petersburg 1895.

43 **POGRZEB GÓRNIKA.** Nad świeżo usypaną mogiłą, wśród zieleni cmentarza, stoją rzędem górniczy w czarnych górniczych mundurach i podnosząc czapki do góry żegnają na wieki towarzysza. W rękach trzymają płonące małe lampki górnicze. Z lewej strony stoi ksiądz w żałobnej kapie, przy nim służy kościelni.

Olejno na płótnie. R. powst. 1892. Wys. 0·66 m. Szer. 1·10 m. Oznacz. u dołu z prawej strony: »Piotr Stachowicz r. 1892«. Zakupiono w r. 1893.

STACHOWICZ MICHAŁ, ur. w Krakowie d. 14 sierpnia 1768 r. Uczył się malarstwa przez siedm lat u Piotra Molitora, Czecha w Krakowie przebywającego, następnie również w Krakowie u Kazimierza Mołodzińskiego. Z wyjątkiem letnich pobytów w okolicznych wsiach i jednego wyjazdu do Warszawy (w r. 1820 na pierwszy Sejm Królestwa Kongresowego) przez cały ciąg życia Krakowa nie opuszczał. Od r. 1817 był nauczycielem rysunków w liceum Św. Barbary. Zyjąc w pamiętnych dla Krakowa czasach patrzył na przysięgę Kościuszki, tryumfalny powrót z pod Raclawic, przechód wojsk napoleońskich, pogrzeb i sypanie mogiły Kościuszki. Chwile te pamiętne uwiecznił na płótnie, prócz tego dekorował sale pałacu biskupiego, salę t. zw. Jagiellońską w Collegium Maius, dzisiejszej Bibliotece Jagiellońskiej i kilka pałaców w okolicy Krakowa. O nim: W. Łuszczkiewicz: Przegląd krytyczny Szkoły sztuk pięknych w Krakowie 1818—1873 w Bibliotece Warszawskiej z r. 1874. — J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków 1897. — E. Rastawiecki: Słownik malarzów polskich. Warszawa 1857. — E. Swiękowski: Katalog wystawy dzieł Michała Stachowicza. Kraków 1901. — P. Czajkowski: Pochwała życia i talentów Michała Stachowicza. Kraków 1827.

130 **PRZYSIĘGA KOŚCIUSZKI.** Na rynku krakowskim, u wylotu ulicy Szewskiej, składa Tadeusz Kościuszko przysięgę. Ubrany

w biały frak w zielone paski; prawą rękę wznosi w górę, lewą oparł na rękojeści szabli. Dokoła generałowie, wojska i lud. Tło stanowią sukiennice i ratusz, zburzony w r. 1820.

Olejno na płótnie. R. powst. 1821. (Według E. Świeykowskiego) Wys. 1·20 m. Szer. 1·79 m. Nieoznaczone. Dar Rady Miasta Krakowa z r. 1884.

120 WJAZD, KSIĘCIA JÓZEFA DO KRAKOWA. Ulicą Grodzką wjeżdża w rynek krakowski na czele ułanów polskich ks. Józef Poniatowski na dzielnym siwym koniu. Wita go deputacya mieszczan, z niemiecka przybranych, na ich czele jeden, najpoważniejszy wiekiem, w kontuszu. Na rynku, zapełnionym tłumem mieszczan, szlachty, kobiet i dzieci, stoi w wyciągniętej linii oddział piechoty. W głębi widok na ulicę Grodzką, zapełnioną wojskiem.

Olejno na płótnie. R. powst. 1821. Wys. 1·08 m. Szer. 1·80 m. Oznac. u dołu z prawej strony: »Michael Stachowicz, invent. Epinxit 1821 d. 20 Obri». Dar Rady Miasta Krakowa z r. 1884.

128 Ks. JAKUBOWSKI W OBOZIE KONFEDERATÓW BARSKICH. Na tle namiotów stoi książdz w czarnej duchownej szacie, wysokiej rogatej czapce, futrem bramowanej, ze złotym krzyżem na piersiach. Przemawia on do otaczających go konfederatów, który z odkrytymi głowami słuchają w skupieniu jego słów.

Olejno na płótnie. Wys. 0·43 m. Szer. 0·35 m. Nieoznaczone. Ofiarował p. Mielżecki z Bruxelli w r. 1893.

STANKIEWICZ ALEKSANDER

ur. w Warszawie w r. 1824. Był uczniem Akademii sztuk pięknych w Petersburgu. W r. 1850 wysłany do Rzymu dla dalszych studyów, bawił tam do końca roku 1851; przez rok następny pracował w Warszawie.

W r. 1853 powrócił do Rzymu, gdzie stale osiadł. Zmarł w Rzymie w r. 1892.

O nim: J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków 1897.

102 PASTUSZEK RZYMSKI. Na tle włoskiego krajobrazu leży na ziemi chłopic w włoskim wieśniaczym stroju, przy nim kij pastuszy. W głębi pasą się kozy; w dali zabudowania miasta.

Olejno na płótnie. Wys. 0·42 m. Szer. 0·55 m. Oznac. u dołu z prawej strony: »A. Stankiewicz. Roma«. Zakupiono w r. 1888.

STATTLER WOJCIECH KOR-

NELI ur. w Krakowie w r. 1800. Uczył się malarstwa na wydziale sztuk pięknych Uniwersytetu Jagiellońskiego pod Peszką, Józefem Brodowskim i Franciszkiem Lampim. Po roku 1821 wyjechał do Rzymu, gdzie kształcił się w Akademii Św. Łukasza. Pozostawał tam w bliskich stosunkach z Adamem Mickiewiczem i rzeźbiarzem Thorwaldsenem. W r. 1833 wrócił do Krakowa a w następnym został profesorem malarstwa w Szkole sztuk pięknych. Po powtórny, tym razem dwuletnim pobycie w Rzymie (od r. 1853 do 1855) przeszedł (w. r. 1858) na emeryturę i osiadł w Warszawie. Zmarł w Warszawie w r. 1882.

O nim: W. Łuszczkiewicz: Przegląd krytyczny dziejów szkoły sztuk pięknych w Krakowie 1818—1873, w Bibliotece warszawskiej z r. 1873. T. III. IV i V. — Tenże: Karta z dziejów polskiego malarstwa z doby poprzedzającej jego rozwój 1765—1850. Kraków 1892. — J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków 1847.

122 MACHABEUSZE. Matatyasz, patriarcha rodu Machabeuszów, otrzymuje od Antyochoa rozkaz, aby porzucił wiarę ojców. Prawą stronę kompozycji zajmuje sam Matatyasz w otoczeniu rodziny, z lewej zbliża się ku niemu sownik na czele oddziału żołnierzy i podaje na piśmie rozkaz Antyochoa, pisany po grecku. Na ziemi trupy i zgliszcza, w głębi posąg Jowisza, któremu składają ofiarę i krajobraz ze skałami z prawej strony.

Olejno na płótnie. R. powst. 1842. Wys. 2·62 m. Szer. 3·71 m. Oznacz, u dołu z prawej strony: »Z księgi I Machabejskiej roźdz. II. Wojciech Korneli Stattler malował w Krakowie r. p. 1842«. Dar Helców z r. 1886.

118 PORTRET SENATORA SOCZYŃSKIEGO. Na szarem tle popiersie mężczyzny z twarzą ogoloną, zwrócone cokolwiek na prawo, w rzymskim stroju, niebieskiej, czerwonej materią podszytej todze i zielonej tunice. Prawą ręką, przybraną w żółtą rękawiczkę, podtrzymuje togę na piersiach.

Olejno na drzewie. Wys. 0·63 m. Szer. 0·50 m. Nieoznaczone. Dar Dra. F. Jakubowskiego.

125 PORTRET MĘŻCZYZNY. Na zielonem tle popiersie mężczyzny w czarnem ubraniu, zwrócone cokolwiek w prawo.

Olejno na płótnie. Wys. 0·35 m. Szer. 0·28. Nieoznaczone. Zakupiono w r. 1888.

127 STUDYUM. Na ciemnobronzowym tle do kolan widziana postać młodej kobiety, z przerzuconą przez lewe ramię zieloną materią, obnażoną piersią i prawem biodrem. Głowa ku lewej stronie nieco pochylona, oczy w dół spuszczone.

Olejno na płótnie. Wys. 1·00 m. Szer. 0·75 m. Nieoznaczone. Dar Dra Ludwika Szalaya z r. 1902.

STREITT FRANCISZEK ur. w Brodach w roku

1839. Ukończywszy szkołę realną we Lwowie i pierwszy rok techniki w Krakowie zapisał się w r. 1858 do krakowskiej Szkoły sztuk pięknych. W r. 1868 udał się do Wiednia i tam kształcił się w Akademii sztuk pięknych pod kierunkiem prof. Engertha. Od końca r. 1871 przebywał w Monachium. Zmarł tamże 29 grudnia 1889(?) r.

56 TAK IDZIE ROBOTA, GDY MAJSTRA W DOMU NIEMA. Wnętrze warsztatu ubożego szewca, oświetlone z tyłu małym okienkiem. Dwaj terminatorzy siedzą w pośrodku na ławie i korzystając z nieobecności

majstra, zabawiają się grą w karty. Chłopak, siedzący z lewej strony, trzyma w prawej ręce fajkę, należącą zapewne do majstra, w lewej karty. Drugi, siedzący z prawej strony, podniósł do góry charakterystycznym ruchem gracza, prawą rękę, w której trzyma kartę. Pod stołem z prawej strony kocica z kociętami.

Olejno na płótni. R. powst. 1890(?) Wys. 0·20 m. Szer. 0·25 m. Oznaczn. u dołu z lewej strony: F. Streit 890(?) Zakupiono w r. 1891.

SUCHODOLSKI JANUARY urodz. w Gro-

dnie 19 września 1797 r. Uczył się rysunków w szkole korpusu kadetów w Warszawie pod Zygmuntem Voglem, poczem do r. 1816 służył w wojsku. Brał udział w walce o niepodległość w r. 1831 jako kapitan gwardyi pieszej. Po upadku powstania wyjechał do Rzymu i tam kształcił się w malarstwie pod Horacym Vernetem, dyrektorem »Szkoly francuskiej«. Bawił w Rzymie do r. 1836. Około r. 1847 wyjechał z Vernetem do Petersburga, gdzie wspólnie wykonali na zamówienie cara Mikołaja szereg wielkich panoramowych obrazów, ilustrujących wojnę na Kaukazie (bitwy pod Erzerum, Araratem, Elizawetpołem). Zmarł w Boimiu 20 marca 1875 r.

O nim: J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków 1897. — A. Lesser Kłosa T. X. — J. Wojciechowski w Tygodniku ilustrowanym z r. 1875.

123 ŚMIERĆ CZARNIECKIEGO. W wiejskiej chacie leży na łożu sędziwy hełman. Płaczące pachole w czerwonym kontusiku trzyma za uzdę siwego konia z husarskim rzędem, gdyż umierający bohater pragnie się pożegnać z towarzyszem bojów. Dokoła rycerze i ludność wieśniacza; nad łożem wisi zbroja.

Replika olejna na płótni. Wys. m. 1·24 Szer. 1·64 m. Nieoznaczone. Dar hr. Szembeka.

124 OBRONA CZĘSTOCHOWY. Szwedzi szturmują do murów Częstochowy.

Wśród obrońców zjawia się ks. Kordecki w białym habitcie i błogosławi krzyżem walczących. W górze powiewa sztandar z M. Boską Częstochowską, z prawej strony widać ziejące ogniem paszcze armat.

Replika olejna na płótnie. Wys. 1·24 m. Szer. 1·64 m. Dar hr. Szembeka.

SUCHODOLSKI ZDZISŁAW s y n mala-

rze Januarego, ur. w Rzymie 11 maja 1835 r. W r. 1853 przybył do Krakowa i rozpoczął studia na wydziale prawniczym Uuiwersytetu Jagiellońskiego. Po dwóch latach porzucił prawo i wyjechał do Düsseldorfu, gdzie uczęszczał do Akademii sztuk pięknych. Od r. 1857 pracował w Paryżu pod kierunkiem Karola Gleyre, od 1863 do 1865 studyował we Florencji włoskich mistrzów epoki cinquecento, pracował przez pewien czas w Rzymie, w Neapolu a od r. 1868 do 1874 na wyspie Capri. Zamianowany przez Wielkiego księcia Karola Aleksandra profesorem, przebywał przez 6 lat w Weimarze (do r. 1880). Od r. 1880 mieszka stale w Monachium.

40 ŚW. RODZINA. We wnętrzu ubogiej stajenki śpi w żłobie M. Boska, a obok niej w drugim Dziecię Jezus. Z prawej strony siedzi Św. Józef, rękę oparł na krawędzi żłobu, pochylił się wprzód i z utkwionym w kolebce zwrokiem czuwa nad Dziecięciem. Całość słabo oświetlona wiszącą z lewej strony na ścianie latarnią. Głowy św. Osób otoczone aureolą.

Olejno na płótnie. R. powst. 1893. Wys. 0·71 m. Szer. 1·16 m. Oznac. u dołu z prawej strony: »Z. Suchodolski«. Zakupiono w r. 1896.

ŚWIESZEWSKI ALEKSANDER

ur. w Warszawie 4 maja 1839 r. Od r. 1858 do 1863 kształcił się w warszawskiej Szkole sztuk pięknych pod Breslauerem, a od 1864 do 1869 w Monachium pod prof. Bambergerem. Między r. 1870 a 1874 podróżował po Włoszech, poczem powrócił do Monachium. Zmarł w r. 1895.

80 WIEŚ MASŁOWICE. Na pierwszym planie łąka, na niej siedzą trzy wiejskie kobiety i pasą się gęsi, w głębi wśród drzew zabudowania wioski. Przez obłoki przedzierają się promienie słońca.

Olejno na płótnie. R. powst. 1873. Wys. 0·33 m. Szer. 0·65 m. Oznacz. u dołu z prawej strony: »A. S. Masłowice«. Zakupiono w r. 1896.

SZERMETOWSKI JÓZEF ur. w Bo- dzentyńie

(w gub. kieleckiej) w r. 1833. Kształcił się w warszawskiej Szkole sztuk pięknych, a zarazem także pod Juliuszem Kossakiem. W r. 1858 wyjechał jako stypendysta do Paryża, gdzie do śmierci pozostał. Zmarł 6 wrze- 1876 r. Obrazy powstałe w Paryżu, znaczyl »Szermentowski«.

O nim: J. Mycielski. Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków. 1897.

81 WIOSKA POLSKA. Na wzgórzu kilka chat wiejskich i kościół wśród drzew; poniżej droga z mostem na rzeczce. Niebo zachmurzone.

Olejno na tekturze. Wys. 0·46 m. Szer. 0·55 m. U dołu z prawej strony znak nieczytelny. Zakupiono w r. 1887.

82 SZKODA W LESIE. Wczesny ranek. Na kraju lasu dołapał leśniczy chłopca na kradzieży drzewa i odebrawszy mu siekiere, groźnie przemawia do niego. Opodal stoi wóz, wyładowany drzewem, zaprzężony w parę wołów, które trzyma chłopak.

Olejno na płótnie. R. powst. 1865. Oznacz. u dołu z lewej strony: »J. Szermentowski Paryż 1865«. Dar p. Konstantego Paprockiego z r. 1893.

WACŁAW SZYMANOWSKI ur. w War-

szawie 23 września 1859 r. W siedemnastym roku życia wyjechał do Paryża i tam kształcił się w rzeźbiarstwie pod kierunkiem Cypryana Godebskiego a także przez krótki czas (zaledwie kilka tygodni) w Akademii sztuk pięknych. W r. 1880 porzucił rzeźbę dla malarstwa, wyjechał do Monachium i wstąpił na wydział

malarski tamtejszej Akademii. Pracował tam przeszło dwa lata, głównie pod kierunkiem prof. Löfftza. W r. 1887 otrzymał medal na wystawie w Krakowie, 1888 złoty medal w Monachium, 1889 złoty medal I-szej klasy na wystawie powszechnej w Paryżu, oba ostatnie za »Kłótnię Huculów«. W r. 1896 powrócił znów do rzeźby i przeniósł się na stałe do Paryża, gdzie dotychczas przebywa.

O nim: Wtkiewicz; Sztuka i krytyka u nas (1884—1898) wyd. trzecie. Lwów 1899. — H. Piątkowski: Polskie malarstwo współczesne. Szkice i notaty. Petersburg 1895.

14 MODLITWA. Tryptyk, którego część środkowa, największa, przedstawia wnętrze wiejskiego kościoła, zapełnionego tłumem wieśniaczych postaci. Zgięte kolana, pochylone czoła, z ust płynie pieśń nabożna. Na prawo za ramą ołtarz, oświetlony woskowymi świecami, z wystawioną monstrancją, przy ołtarzu na pierwszym planie kadzielnica. Lewa część tryptyku przedstawia wnętrze dzwonnicy z rozkołysanym dzwonem. Całość połączona wielkim od stropu idącym snopem słonecznego światła. Olejno na płótnie. R. powst. 1893. Wys. 3·71 m. Szer. część środkowa 5·01 m. części boczne 1·52 m. Oznac. u dołu z prawej strony na części środkowej: »W. Szymanowski 1893«. Depozyt.

SZYNALEWSKI FELIKS ur. w Krakowie w r.

1826. Uczył się malarstwa w Krakowskiej Szkole sztuk pięknych pod Stattlerem, następnie na koszt rządu w wiedeńskiej Akademii pod Führichem. Przez 35 lat był profesorem krakowskiej Szkoły sztuk pięknych. Zmarł w Krakowie w marcu 1892 r.

O nim; J. Mycielski; Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków 1897.

106 PORTRET WŁASNY. Na ciemno-zielonym tle popiersie młodego mężczyzny ze słabym jasnym zarostem, w trzech czwartych na prawo zwrócone.

Olejno na drzewie. Wys. 0·39 m. Szer. 0·31 m. Nieoznaczone. Zakupiono w r. 1890.

108 CHRYSTUS, WYCHODZĄCY ZE ŚWIĄTYNI. Młodociany Chrystus, przybrany w różową sukienkę, zstępuje po stopniach świątyni, za nim idzie M. Boska i Św. Józef. Dzieci rzucają mu kwiaty pod nogi; dokoła lud, kobiety, żołnierze i kapłani, w powietrzu unoszą się gołębie. Tło stanowi architektura świątyni, na ścianie której znajduje się tabliczka z napisem SPOR.

Olejno na drzewie, R. powst. 1884, Wys. 0·57 m. Szer. 0·46 m. Oznac. u dołu z prawej strony; »F. Szynalewski 84«. Zakupiono w r. 1895.

SZYNDLER PANTALEON utrzymywał przez pewien czas szkołę malarstwa religijnego w Częstochowie. Mieszka w Warszawie.

58 DZIEWCZYNA W KĄPIELI. Na dywanie, tyłem do widza, stoi młoda dziewczyna, naga, z owiniętym dokoła bioder kawałkiem muszlinowej materji. W głębi basen, napełniony wodą, na prawo palma w metalowym wazonie, obok na ziemi leżą złote naramiennice.

Olejno na płótnie. Wys. 1·96 m. Szer. 1·05 m. Oznac. u góry z prawej strony; »P. Szyndler«. Zakupiono w r. 1891.

TETMAJER WŁODZIMIERZ ur. w Har-
klowej (pow. nowotarskim) 1 stycznia 1862 r. Ukończył (między r. 1873 a 1881) gimnazyum Św. Anny w Krakowie, poczem zapisał się na wydział filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego. Po jednym półroczu wyjechał do Wiednia, gdzie przez kilka miesięcy uczył się malarstwa w Akademii sztuk pięknych pod prof. Grippenkerlem. W jesieni tegoż roku (1882) powrócił do Krakowa i wstąpił do Szkoły sztuk pięknych, w której pracował do r. 1886 pod kierunkiem prof. Łuszczkiewicza, Cynka i Löfflera. Od r. 1886 do 1889 pracował w Monachium w szkole Aleksandra Wagnera, poczem powrócił do Krakowa i zapisał się do szkoły kompozy-

cyjnej Jana Matejki. W r. 1890 osiadł w Bronowicach pod Krakowem, gdzie dotychczas stale przebywa.

O nim: J. Sten: Włodzimierz Tetmajer. Krytyka 1902. zes. VI.

23 ŚWIĘCONE. Na obszernym wiejskim placu odbywa się wielkanocne święcenie. Wieśniaczki w barwnych krakowskich strojach porozkładały na ziemi koszyki z wiktuałami, które błogosławi stojący w pośrodku pleban w komży i birecie. Świąteczny nastrój podnosi wiosenne słońce, oblewając całą tę barwną grupę wraz z otoczeniem potokami światła.

Olejno na płótnie. R. powst. 1897. Wys. 1·34 m. Szer. 2·48 m. Oznac. u dołu z lewej strony: »Włodzimierz Tetmajer w Bronowicach A. D. 1897«. Zakupiono w r. 1898.

UNIERZYSKI JÓZEF ur. w Milewie w Płockiem r. 1863.

Pierwsze początki artystycznych studyów pobierał w Warszawie u prof. Gersona i Kamińskiego. Przez pięć lat kształcił się we Włoszech a wreszcie w Krakowie w Szkole sztuk pięknych. Jest profesorem rysunków przy krakowskiej Akademii sztuk pięknych.

30 ZDJĘCIE Z KRZYŻA. Na rozpostartem na ziemi białem prześcieradle leży ciało Chrystusa, z głową wspartą na obalonym krzyżu. U nóg Jego leży Św. Magdalena z rozrzuconym długim jasnym włosom. Z prawej strony stoi płacząca M. Boska z drugą św. niewiastą i Józef z Arymatei. W głębi druga grupa osób, z lewej strony tkwi przy krawędzi dolna część ciała ukrzyżowanego łotra. W dali widać mury Jerozolimy. Niebo przysłonięte ciemnymi ołowianymi chmurami.

Olejno na płótnie. R. powst. 1887. Wys. 1·51 m. Szer. 2·77 m. Oznac. u dołu z lewej strony: »Józef Unierzyski. Kraków 87«. Zakupiono w roku 1888.

WAŃKOWICZ WALENTY ur. w Kałuzycy (gub. mińskiej, pow. ihumeńskim) w r. 1799. Pierwsze

początki malarstwa otrzymał w szkole Jezuitów w Połocku. Po ukończeniu gimnazjum udał się w r. 1815 do Wilna, gdzie na Wydziale malarskim tamtejszego Uniwersytetu kształcił się przez 6 lat pod kierunkiem Rustema. W r. 1826 został na koszt tegoż Uniwersytetu wysłany do Petersburga, przebył w tamtejszej Akademii 4 lata i zdobył złoty medal. Po powrocie przebywał w Mińsku. W r. 1839 wyjechał za granicę, bawił w Dreźnie, w Monachium i w Paryżu, gdzie zmarł dnia 12 maja 1842 r.

O nim: E. Rastawiecki: Słownik malarzów polskich. Warszawa 1857. J. Mycielski: Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków 1897. — W. Smokowski: Walenty Wańkowicz. Warszawa 1845.

141 **PORTRET ANTONIEGO GORECKIEGO.** Na tle parku postać poety, widziana do kolan. Ubrany w długi czarny surdut, z białą chustką na szyi i orderem na piersiach, stoi oparty o balustradę, na której leży płaszcz, cylinder i książka. Z prawej strony w głębi wśród drzew kapliczka czy też altana.

Olejno na płótnie. Wys. 0·31 m. Szer. 0·24 m. Z prawej strony na balustradzie nieczytelny napis. Dar p. z Wańkowiczów Hornowskiej z r. 1885.

WĘDRYCHOWSKI ŁUCYAN

ur. w Maciejowicach (w Król. Pol.) w r. 1854. Ukończył w Krakowie szkoły niższe i wydział prawa, poczem wyjechał do Paryża. W r. 1879 powrócił do Krakowa i zapisał się do Szkoły sztuk pięknych. Po roku wyjechał do Monachium i kształcił się tam dalej pod prof. Strahuberem, Herterichem i Aleksandrem Wagnerem. Wróciwszy po pięciu latach do Krakowa, przyjęty został do szkoły kompozycyjnej, zostającej pod kierownictwem Jana Matejki i pracował w niej przez rok. Obecnie przebywa w Alsó-Olsva na Węgrzech.

44 **POKUSY ŚW. ANTONIEGO.** Św. Antoni siedzi na ziemi w swej pustelni, bosy, w mnisim habicie. W prawej ręce, opartej o ziemię, trzyma krzyż, lewą kurczowo przyciska do piersi. Przed nim leży księga, oparta o tru-

pią czaszkę; w głębi tli ognisko, z którego wznosi się dym i układa się w kształty kobiecego biustu. Twarz Świętego zdradza wewnętrzną walkę.

Olejno na płótnie. R. powst. 1886. Wys. 2·60 m. Szer. 1·64 m. Oznaczn. u dołu z prawej strony; »Wędrychowski 1886«. Dar artysty z r. 1891.

WODZINOWSKI WINCENTY

ur. w Igołomii (Król. Pol.) w r. 1866. Początkowo kształcił się w warszawskiej Szkole rysunkowej pod prof. Gersonem i Antonim Kamieńskim, następnie w krakowskiej Szkole sztuk pięknych pod Matejką. Otrzymał w r. 1889 za obraz »Na swojską nutę« złoty medal szkolny i stypendyum na parę lat, wyjechał do Monachium i w tamtejszej Akademii pracował przez trzy lata pod kierunkiem prof. Aleksandra Wagnera. Nagrodzony został srebrnym medalem w Monachium, takimże na międzynarodowej wystawie w Monachium i na wystawie lwowskiej w r. 1894. Od r. 1898 jest profesorem malarstwa na wyższych kursach dla kobiet imienia A. Baranieckiego, a od trzech lat mieszka w Swoszowicach pod Krakowem.

O nim: W. P. w Tygodniku *illustrowanym* z r. 1898.

5 NA SWOJSKĄ NUTĘ. Przed karczmą stoi dwóch starych odpustowych skrzypków i tnie od ucha »na swojską nutę«. Co żyje wyległo przed karczmę, by przysłuchać się muzyce. Jest tam góral druciarz, baby, dzieci, a na ganku »państwo«, widocznie przejezdni i żyd arendarz. A widać starzy nie źle grają, bo stojący na przodzie parobek ręce za pas założył i nogę naprzód wysunął jak do tańca, a siedząca za straganem przekupka bije brawo domorosłym artystom.

Olejno na płótnie. R. powst. 1889. Wys. 1·51 m. Szer. 2·47 m. Oznaczn. u dołu z prawej strony; »W. Wodzinowski. Kraków 1889.« Zakupiono w r. 1890. Reprodukowane jako premia Tow. przyjaciół sztuk pięknych.

WYCZÓŁKOWSKI LEON ur. w Warszawie w r.

1852. Kształcił się od r. 1869 do 1875 w warszawskiej Szkole rysunkowej pod prof. Wojciechem Gersonem, w r. 1875 w monachijskiej Akademii sztuk pięknych pod prof. Aleksandrem Wagnerem, wreszcie od r. 1876 w Krakowie pod Janem Matejką. Następnie przebywał w Warszawie. W r. 1897 zamianowany został profesorem przy Akademii sztuk pięknych w Krakowie, gdzie dotychczas stale przebywa.

O nim: H. Piątkowski: Polskie malarstwo współczesne. Szkice i notaty Petersburg 1895. — S. R. Lewandowski w Tygodniku ilustrowanym z r. 1899.

17 KRUCYFIKS JADWIGI. Przedstawia t. zw. Krucyfiks Jadwigi, pochodzący z XIV wieku, znajdujący się obecnie w ołtarzu w lewej nawie katedry na Wawelu. Chrystus na krzyżu, rzeźbiony w drzewie, na tle srebrnej blachy. Całość przysłonięta czarnym welonem. U dołu dwie woskowe świece.

Olejno na płótnie. R. powst. 1897. Wys. 2 m. Szer. 1·10 m. Oznaczn. u góry z prawej strony: L. Wyczółkowski. Depozyt Wys. c. k. Ministerjum Wyznań i Oświaty.

WYSPIAŃSKI STANISŁAW

malarz i poeta, syn rzeźbiarza Franciszka, ur. w Krakowie w r. 1869. Ukończył gimnazjum św. Anny, poczem studyował na Uniwersytecie Jagiellońskim literaturę i historię, uczęszczając równocześnie do Szkoły sztuk pięknych, zostającej pod kierunkiem Jana Matejki. Zwiedził Niemcy, Szwajcaryę i Francję, cztery lata przebywał w Paryżu. W r. 1901 zamianowany został profesorem malarstwa dekoracyjnego w Akademii sztuk pięknych w Krakowie. Otrzymał w r. 1901 nagrodę Akademii Umiejętności z fundacyi Barczewskiego.

O nim: A. Potocki: Stanisław Wyspiański. Lwów 1902. — L. Rydel: Ze sztuki. Tygodnik ilustrowany z r. 1896. — K. Tetmajer: Wielki poeta. Tygodnik ilustrowany z r. 1901. — L. Lepszy: Wyspiański i Malczewski. Kraków 1901.

32 KAZIMIERZ WIELKI. Karton do witrażu, przedstawiający króla Kazimierza Wielkiego, kościotrupa w królewskim płaszczu, z berłem w prawej ręce i koroną na głowie.

Pastel. R. powst. 1901. Wys. 4·36 m. Szer. 1·48 m. Nieoznaczone. Depozyt. Nagrodzone w r. 1901 przez Akademię Umiejętności w Krakowie z fundacji Barczewskiego.

ZABIEŁŁO HENRYK HR. urodzony w Warszawie w r. 1785. Kształcił się w Dreźnie w r. 1805 i 1806. Od młodości służył w wojsku, w r. 1812 został podpułkownikiem sztabu. 1815 szambelanem a 1819 koniuszym dworu polskiego. W r. 1813 wystąpił z wojska i osiadł w Warszawie, gdzie do śmierci przebywał. Zmarł 17 stycznia 1850 r. Zajmował się także sztycharstwem.

O nim: E. Rastawiecki; Słownik malarzów polskich. Warszawa 1857. — J. Mycielski; Sto lat dziejów malarstwa w Polsce 1760—1860. Kraków 1897 r.

138 GROOM SIODŁAJĄCY KONIA. Lokaj w żółtej liberyi, w cylindrze i wysokich butach z ostrogami, siodłający wspaniałego angielskiego ogiera. Z prawej strony zabudowania folwarczne, z lewej widok na park.

Olejno na płótnie. R. powst. 1826. Oznacz. na odwrotnej stronie: »Za bieleł z nat. 1826«. Dar. hr. St. Ciecierskiego.

THE HISTORY OF THE UNITED STATES OF AMERICA

CHAPTER I

The first part of the history of the United States of America is the history of the thirteen original states. These states were the result of the separation of the colonies from Great Britain, and the formation of a new government. The process of independence was a long and difficult one, involving many battles and negotiations. The final result was the signing of the Declaration of Independence in 1776, which established the United States as a sovereign nation.

CHAPTER II

The second part of the history of the United States of America is the history of the expansion of the nation. This period is characterized by the westward movement of the population, the acquisition of new territories, and the growth of the economy. The Louisiana Purchase of 1803 was a major event in this period, doubling the size of the United States. The Mexican-American War of 1846-1848 resulted in the acquisition of California and other territories.

CHAPTER III

The third part of the history of the United States of America is the history of the Civil War. This war was fought between the Union and the Confederacy from 1861 to 1865. It was a result of the long-standing conflict over the issue of slavery. The Union emerged victorious, and slavery was abolished. The Civil War was a turning point in the history of the United States, leading to the Reconstruction period and the eventual admission of new states.

CHAPTER IV

The fourth part of the history of the United States of America is the history of the Reconstruction period. This period was a time of great change and struggle, as the nation sought to rebuild itself after the Civil War. It was a time of political and social upheaval, and the struggle for civil rights for African Americans.

RZEBY

BARĄCZ TADEUSZ ur. we Lwowie w r. 1849. Od r. 1860 do 1864 był wychowankiem szkoły kadetów w Hainburgu, następnie ukończył szkołę realną we Lwowie. Artystyczne wykształcenie pobierał w krakowskiej Szkole sztuk pięknych i w Monachijskiej Akademii. Przez dwa lata przebywał we Florencji, poczem osiedlił się stale we Lwowie.

168 PORTRET HENRYKA SIEMIRADZKIEGO. Medalion owalny z głową artysty, zwróconą na prawo.

Płaskorzeźba w białym marmurze. R. powst. 1877. Wys. 0·45 cm. Szer. 0·39 cm. Oznac. u dołu: »T. Barącz sculp. Leopoldis 1877«. Na czarnej drewnianej ramie napis: »H. Siemieradzki« (?). Dar artysty.

BŁOTNICKI TADEUSZ ur. we Lwowie w r. 1858. Ukończył tamże szkołę realną, poczem wstąpił (w r. 1875) do Szkoły sztuk pięknych w Krakowie i pracował w niej dwa lata pod kierownictwem Marcelego Guyskiego. Od r. 1877 do 1880 uczył się u prof. Kaspra Zumbuscha w Akademii sztuk pięknych we Wiedniu. Uzyskawszy w r. 1879 stypendyum wyjechał do Włoch i przebywał tam, głównie we Florencji, do r. 1886. Obecnie mieszka stale w Dębnikach pod Krakowem.

159 PORTRET STEFANA BUSZCZYŃSKIEGO. Popiersie mężczyzny z długą brodą, zwrócone cokolwiek w prawo, w płaszczu z peleryną, zarzuconym na ramiona.

Terrakota. Wys. 0·80 m. Oznac. na bazie z prawej strony: »T. Błotnicki«. Na postumencie z płyt marmurowych napis: »Stefan Buszczyński. *In voluntate libertas, in libertate salus*«. Dar rodziny śp. Stefana Buszczyńskiego z r. 1898.

185 PORTRET KOLBERGA. Popiersie mężczyzny w sędziwym wieku, z brodą, na wprost. Na bazie z przodu napis: KOLBERG. Odlew z gipsu. R. powst. 1901. Wys. 0·50 m. Oznac. na bazie z prawej strony: »T. Błotnicki«. Depozyt.

BORYCZEWSKI KLEMENS

163 BIUST. Popiersie mężczyzny z brodą, na wprost. U dołu tabliczka mosiężna z napisem: »Niedźwiecki Viktor Leonard«.

Odlew z brązu. R. powst. 1868. Wys. 0·52 m. Oznacz. z tyłu: »W dowód wdzięczności, przyjaźni i poważania K. Boryczewski 18 XI 19 68«. Dar W. L. Niedźwieckiego z r. 1892.

BRODZKI WIKTOR ur. w Oleksinku (guberni Wołyńskiej) w r. 1825. Po ukończeniu nauk gimnazjalnych rozpoczął praktykę sądową, którą wkrótce porzucił, poświęciwszy się sztuce. Kształcił się w Akademii sztuk pięknych w Petersburgu. Zdobywszy w r. 1855. złoty medal i stypendyum rządowe, wyjechał dla dalszych studyów do Rzymu i tam stałe osiadł.

O nim: A. Woliński w Kłosach T. XVII. — St. M. Rzętkowski w Tygodniku ilustrowanym z r. 1869.

147 PIERWSZE PODSZEPTY MIŁOŚCI. Grupa. przedstawiająca siedzącą postać młodej kobiety, której skrzydlaty Amor szeptem coś do ucha, a za plecyma ukrywa strzałę. U nóg jego kołczan i dwa całujące się gałąbki. Kute w białym marmurze. R. powst. 1881. Wys. 1·33 m. Oznacz. na bazie z prawej strony: »W. Brodzki 1881«. Dar artysty.

CANOVA ANTONI słynny włoski rzeźbiarz, ur. w Possagno 1 listopada 1757 r. Uczył się w Wenecyi, przebywał w Rzymie, w Wiedniu i w Paryżu. Zmarł w Wenecy 13 października 1822 r.

150 PORTRET WŁASNY. Medalion z głową mężczyzny, zwróconą w lewo. Płaskorzeźba w białym marmurze. Format owalny. Wys. 0·50 m. Szer. 0·40 m. Nieoznaczone. Dar hr. Janowej Tarnowskiej z r. 1884.

GADOMSKI WALERY ur. w Krakowie w r. 1833. Uczył się rysunków w krakowskiej Szkole sztuk pięknych pod prof. Wojciechem Stattlerem i rzeźby pod prof. Henrykiem Kossowskim, następnie przez dwa lata w wiedeńskiej Akademii, gdzie zdobył złoty medal. Od r. 1877 był profesorem rzeźby w krakowskiej Szkole sztuk pięknych. W r. 1887 stracił wzrok. Żyje w Krakowie.

151 PORTRET HR. ARTUROWEJ POTOCKIEJ. Popiersie staruszki, na wprost, w czepku z koronkami i w chustce na głowie, z oczami na dół spuszczone.

Kute w białym marmurze. Wys. 0·70 m. Nieoznaczone. Dar p. K. Wentzla z r. 1885.

158 POMNIK PAPIEŻA PIUSA IX. Na papieskim tronie, przykrytym kotarą, siedzi starzec w pontyfikalnych, bogato haftowanych szatach, z tyarą na głowie. Nogi trzyma na haftowanej poduszce. Pochylił się wprzód, lewą rękę oparł o poręcz krzesła, prawą wznosił do błogosławieństwa.

Odlew z gipsu. Wys. 1·78 m. Nieoznaczone. Depozyt.

187 HERODYADA. Po schodach zstępuje młoda kobieta w długiej szacie, z ozdobami na szyi i rękach, z twarzą przysłoniętą w części chustką. W rękach niesie misę rzeźbioną z głową Św. Jana.

Kute w marmurze. R. powst. 1883. Wys. 1·57 m. Oznac. u dołu: »W. G. 1883«. Depozyt.

GLICENSTEIN HENRYK ur. w Turku (w guberni kaliskiej) w r. 1870. Uczył się rzeźbiarstwa od r. 1890 w monachijskiej Akademii sztuk pięknych pod prof. Wilhelmem Ruemannem. W r. 1895 otrzymał *Prix de Rom* i osiedlił się w Rzymie, gdzie dotychczas przebywa.

182 MATERNITA. Siedząca postać kobiety w długiej szacie. Głowę wsparła na prawej ręce; na kolanach trzyma dziecię.

Odlew z brązu. Wys. 0·48 m. Oznac. z tyłu: »H. Glicenstein. Roma«. Depozyt.

162 PORTRET MALARZA HIRSZENBERGA. Popiersie młodego mężczyzny z brodą, zwrócone w trzech czwartych na prawo. Odlew z brązu. R. powst. 1900. Wys. 0·35 m. Oznac. z tyłu: »H. Glicenstein. Roma 1900«. Depozyt.

GUYSKI MARCELI ur. w Krzywoszyń-

cach (gub. kijowskiej) w r. 1830. Kształcił się w Bolonii, Florencyi, a głównie w Rzymie pod prof. Amicim. Przebywał dłuższy czas w Paryżu. Był przez kilkanaście lat profesorem krakowskiej Szkoły sztuk pięknych. Zmarł w Krakowie 6 maja 1893 r.

146 ANIOŁ ŚMIERCI. Skrzydlaty anioł z rozpuszczonymi włosami, w długiej szacie, z gwiazdą nad czołem, lecący ku lewej. W rękach trzyma dwoje niemowląt.

Płaskorzeźba w białym marmurze. R. powst. 1859. Wys. 0.97 m. Szer. 0.55 m. Oznac. u dołu z lewej strony: »M. Guyski. Rzym 1859«. Zakupiono w r. 1895.

180 ADAM MICKIEWICZ. Popiersie poety, z twarzą zwróconą w trzech czwartych na lewo i cokolwiek w górę podniesioną. Długie włosy, zarost pod brodą, wąsy ogolone, surdut zapięty pod szyję.

Odlew z brązu. R. powst. 1892. Wys. 0.72 m. Oznac. z prawej strony: »fec. M. Guyski w Krakowie 1892«. Na bazie tabliczka z napisem: *Adam Mickiewicz. Ostatnia praca M. Guyskiego. Dar Polek*

HAKOWSKI JÓZEF rzeźbiarz cyzeler,

ur. w Warszawie w r. 1834. Uczył się cyzelerstwa u Karola Wintera, Józefa Fileborna i Karola Malcza, złotników warszawskich, uczęszczając równocześnie do tamtejszej Szkoły sztuk pięknych. Przebywał we Wrocławiu, Wiedniu, Genewie, Lyonie, Paryżu, Monachium i Londynie. Brał udział w powstaniu w r. 1863. Zmarł w r. 1897. O nim: L. Lepsiy: Złotnictwo krakowskie. Kraków 1887.

149 MEDALION KARDYNAŁA DUNAJEWSKIEGO. Popiersie kardynała zwrócone w prawo. Na piersiach łańcuch. Dokoła biegnie napis: *Xiądz Albin Kardynał Dunajewski Xiąże Biskup Krakowski.*

Odlew z brązu. R. powst. 1890. Średnica 0.22 m. Oznac. u dołu z lewej strony: »J. Hakowski 1890«. Dar artysty z r. 1891.

KURZAWA ANTONI ur. w r. 1843. Przebywał głównie w Warszawie. Zmarł w Krakowie 14 lutego 1898.

O nim: H. Piątkowski w Tygodniku ilustrowanym z r. 1896.

183 PROJEKT POMNIKA MICKIEWICZA. Mickiewicz budzący skrzydłatego geniusza poezyi, który wpatruje się w poetę, przysłaniając oczy ręką.

Odlew z brązu. Wys. 0.48 m. Oznac. na bazie z lewej strony: »A. Kurzawa«. Dar p. Michała Mankielewicza.

LASZCZKA KONSTANTY urodzony w r. 1861.

Kształcił się w Warszawie u Jana Kryńskiego, potem w Paryżu u Falguera w *École nationale et speciale des Beaux-Arts*. Od r. 1899 jest profesorem rzeźby w Akademii sztuk pięknych w Krakowie.

186 BIUST. Popiersie młodej kobiety, zwrócone w trzech czwartych na prawo, z głową na wprost. Fryzura włoska z XIV wieku; głowa lekko w prawo przechylona.

Terrakota. R. powst. 1901. Wys. 0.42 m. Oznac. z tyłu: »K. Laszczka 1901 r.«. Depozyt.

LEWANDOWSKI STANISŁAW

ur. w Kotlinach (gub. piotrkowskiej) 28 lutego 1859 r. Kształcił się w wiedeńskiej Akademii sztuk pięknych pod prof. Kasprem Zumbuszem. Przez pewien czas przebywał we Lwowie. Od r. 1894 mieszka w Wiedniu.

160 SŁOWIANIN ZRYWAJĄCY PĘTA. Mężczyzna z długimi włosami, zaplecionymi w warkocze, w krótkiej, do kolan sięgającej szacie i szerokim skórzanym pasie, stara się zerwać pęta, krępujące mu ręce.

Odlew z gipsu. Wys. 1.94 m. Nieoznaczone. Dar artysty.

169 PORTRET ARTURA GROTTGERA. Medalion z popiersiem artysty, zwróconem w lewo.

Plaskorzeźba w białym marmurze. Format owalny. R. powst. 1888. Wys. 0·53 m. Szer. 0·42 m. Oznac. u dołu: »K. Lewandowski, Kraków 1888«. Zakupiono w r. 1889.

178 ZAPOROŻEC. Mężczyzna w kozackim stroju, z krzyżem greckim na piersiach; w prawej ręce trzyma obnażoną szablę. Poły kontusza założone za pas, za którym tkwi pistolet.

Odlew z brązu. R. powst. 1886. Wys. 67 cm. Oznac. z przodu na bazie: »Lewandowski, Vienne 1886«. Zakupiono w r. 1888.

LIPIŃSKI STANISŁAW ur. w Olizarowie na Wołyniu w r. 1840. Kształcił się od r. 1856 pod prof. Heglem w warszawskiej Szkole sztuk pięknych. W r. 1861 wyjechał do Francji i wstąpił do szkoły wojskowej w Cuneo. Za udział w powstaniu w r. 1863 zesłany został na Sybir. Powrócił w r. 1869 i kształcił się dalej w Krakowie i we Florencji. Od r. 1872 mieszkał stale w Krakowie, gdzie zmarł 5 stycznia 1882 r.

152 MADONNA. Postać kobieca, widziana do pasa, z długimi na plecy spadającymi włosami. Ręce złożone na krzyż na piersiach, w lewej trzyma kwiat lilii. Głowa pochylona w dół i cokolwiek na lewo zwrócona.

Odlew z gipsu. Wys. 0·72 m. Nieoznaczone. Zakupiono w r. 1885.

MADEYSKI ANTONI ur. we wsi Fósni Sielskiej (powiecie Owruckim, guberni wołyńskiej), 16 października 1862 r. Uczęszczał do gimnazjum w Żytomierzu. W r. 1883 wstąpił do krakowskiej Szkoły sztuk pięknych, gdzie przez trzy lata uczył się rysunków pod prof. Szynalewskim, Jabłońskim i Łuszczkiewiczem, a jednocześnie rzeźby pod Gadomskim, następnie od r. 1886 przez trzy lata w Akademii wiedeńskiej pod prof. Helmerem i rok pod prof. Zumbuschem. Od r. 1893 do 1898 przebywał w Petersburgu, robiąc z tamąd wycieczki do Paryża, Niemiec, Włoch i na Kaukaz. W r. 1898 osiadł w Rzymie.

176 STEFAN BATORY. Plaskorzeźba, przedstawiająca popiersie króla Stefana

w czapce z czaplem piórem, zwrócone w trzech czwartych na prawo. Na tle popiersia napis: *Stephanus Batory D. G. Rex Poloniae, M. Dux Lituaniae 1576—1586.*

Odlew z brązu. R. powst. 1899. Wys. 0·08 m. Szer. 0·07 m. Oznac. udołu z lewej strony: »Ant. Madeyski« z prawej: »Roma 1899«. Dar artysty z r. 1901.

MARCONI LEONARD rzeźbiarz i architekt, urodz.

w Warszawie w r. 1836. Ukończywszy warszawską Szkołę sztuk pięknych wyjechał w r. 1859 na dalsze studia do Rzymu, gdzie w konkursach otrzymał kilka odznaczeń. Od r. 1862 przebywał w Warszawie. W r. 1874 zamianowany został profesorem architektury przy politechnice lwowskiej. Zmarł we Lwowie 9 kwietnia 1899 r.

155 MODEL POMNIKA KOŚCIUSZKI. Kościuszko w krakowskiej sukmanie, na koniu, przysiadającym do ziemi; zwraca się w prawo, w prawej ręce wyciągniętej trzyma czapkę.

Odlew z gipsu. R. powst. 1898. Wys. 1·37 m. Nieoznaczone. Depozyt.

PLESZOWSKI ANTONI

156 ŚLEPIEC. Nagi mężczyzna siedzi na ziemi, wsparty na prawej ręce; lewą wyciągnął przed siebie charakterystycznym ruchem ślepego.

Odlew z gipsu. Wys. 1·07 m. Nieoznaczone.

164 SMUTEK. Siedząca postać młodej kobiety w długiej szacie, z chustą zarzuconą na głowę. Pochylona w tył ku prawej stronie; ręce przed sobą założone.

Odlew z brązu. Wys. 1·25 m. Oznac. na bazie z tyłu: *Cie des Bronzes (Cire perdue) Bruxelles.* Zakupiono w r. 1896.

ROZNIATOWSKA ANTONINA

rodem z Ukrainy. W r. 1886 przybyła do Krakowa i wstą-

pila na Kursa Imienia Baranieckiego. Tam uczyła się rzeźby pod kierownictwem Marcelego Guyskiego. Żmarła w Krakowie 20 czerwca 1895 r.

154 STUDYUM. Popiersie młodej kobiety na wprost; na ramionach chustka związana na piersiach.

Terrakota. Wys. 0,65 m. Oznac. na bazie z lewej strony: »A. Roźniatowska«.

157 WAJDELOTA. Przez pół widziana postać starca z długą brodą, w szacie, zarzuconej na głowę, z wieniec dębowym na skroni. W rękach trzyma teorban.

Odlew z gipsu. Wys. 1,10 m. Nieoznaczone.

161 LOTOS. Z pęku lotosów wylania się popiersie młodej pięknej kobiety, z głową w tył ku lewej przechyloną.

Odlew z gipsu. Wys. 0,69 m. Nieoznaczone. Dar p. Zagórskiej z r. 1896

RYGIER TEODOR

172 MATEJKO. Medalion z popiersiem Matejki, zwróconem w lewo. Dokoła biegnie ornament z liści dębowych.

Kute w białym marmurze. Średnica 0,53 m. Oznac. u dołu: »T. Rygier 1872. Krak.«.

177 J. I. KRASZEWSKI, w podeszłym wieku, siedzi na fotelu, ubrany w długi surdut, w prawej ręce trzyma książkę, lewa oparta o poręcz krzesła.

Odlew z brązu. Wys. 0,74 m. Nieoznaczone. Zakupiono ze składek w r. 1889.

181 KOPERNIK. Na wyścielanym fotelu, oparty o podłożoną poduszkę, siedzi starzec w długiej, do kostek sięgającej szacie, w okrągłej czapeczce na głowie. Na kolanach trzyma otwartą księgę, na niej w prawej ręce cyrkiel. Na kartach książki napisy: „De revolu-

tionibus orbium celestium“ i „*Sta sol*“, na bazie z przodu: „*N. Copernicus*“.

Odlew z brązu. R. powst. 1893. Wys. 0·65 m. Oznac. na bazie z lewej strony: „Prof. T. Rygiel Fece. Roma 1893“. Depozyt.

184 BIUST. Popiersie kobiety, z głową zwróconą w trzech czwartych na prawo. Na szyi łańcuch z grubych ogniw, przy nim dewizka z literą S. Włosy w warkocz zaplecione i z tyłu głowy zebrane, z przodu gładko uczesane.

Kute w białym marmurze. Wys. 0·58 m. Nieoznaczone. Depozyt.

SZYMANOWSKI WACŁAW^{*)}

153 KARYATYDY. Trzy ludzkie postacie nagie, jedna kobieca, dwie męskie, podpierające plecami olbrzymi głaz.

Odlew z gipsu. Wys. 0·82 m. Nieoznaczone. Depozyt.

165 CZIKOS. Góral węgierski, widziany do pasa, w węgierskim stroju z szerokimi rękawami, w okrągłym kapeluszu z piórem. Przez lewe ramię przewieszony krótki bat, w prawej ręce trzyma fajkę.

Odlew z gipsu. Wys. 0·94 cm. Nieoznaczone. Depozyt.

TREMBECKI ZYGMUNT

173 JAN KOCHANOWSKI Z URSZULKĄ. Poeta siedzi na ławeczce i całuje siedzącą na kolanach Urszulkę. Trzyma ona w rękach mandolinę. U nóg leży książka, na niej pióro i wiązanka kwiatów.

Odlew z brązu. R. powst. 1878. Wys. 0·85 m. Oznac. z lewej strony na boku ławeczki: „Trembecki Zym. 1878“. Dar artysty.

WELOŃSKI PIUS urodzony w Kumelanach w Augustowskim (pow. maryampolskim) w r. 1849. Kształcił się w Warszawie

^{*)} Patrz str. 62.

w pracowni Cenglera i Pruszyńskiego, następnie przez pięć lat w Akademii sztuk pięknych w Peterburgu, gdzie otrzymał dwa złote medale i t. zw. *prix de Rom.* W r. 1877 wyjechał za granicę, zwiedził Włochy, Niemcy i Francję, poczem osiadł w Rzymie. Tam pracował przez lat 20. W r. 1891 otrzymał złoty medal w Berlinie. Przebywa w Warszawie.

166 SCLAVUS SALTANS. Młody niewolnik z metalowym rzeźbionym pasem na biodrach tańczy uderzając w struny lutni. Na lewej nodze ma obrączkę z napisem: *Sclavus sum, tene, quia fugio.* Na bazie leży maska tragiczna i tyrsus.

Odlew z brązu. Wys. 1'80 m. Oznaczn. na bazie z lewej strony: »P. Weloński, Roma« i »Fond. Nelli, Roma«. Depozyt artysty.

167 GLADYATOR. Potężnej budowy ciała, z twarzą zdradzającą północne pochodzenie, kroczy śmiało, podnosząc prawą rękę na powitanie cezara. Na biodrach ma pas metalowy ze skórzanym fartuchem i krótkim mieczem przy prawym boku, na lewej nodze nagolennicę, w ręku trójząb. Z lewego ramienia zwisa sieć z powrozów, u stóp na bazie hełm, ozdobiony podobnie jak pas i nagolennica, płaskorzeźbami. Z przodu na bazie napis: *Ave Caesar, morituri te salutant.*

Odlew z brązu. R. powst. 1881. Wys. 1'80 m. Oznaczn. na bazie z prawej strony: »Pio Weloński, Roma 1881« i »Fonderia Nelli, Roma«. Zakupiono w r. 1883.

175 SOBIESKI POD WIEDNIEM. Płasko-rzeźba, przedstawiająca króla Jana III w pełnej zbroi, na galopującym ku prawej koniu. W prawej ręce trzyma miecz, w lewej sztandar z orłem i krzyżem na szczycie. Z prawej strony u dołu na pierwszym planie siedząca postać kobieca z rozwiniętą na kolanach wstę-

gą, na której napis: *Veni, Vidi, Deus Vicit*. Z lewej strony u dołu leżący mężczyzna, w dali mury Wiednia. Na ziemi broje, tarcze i t. d. Odlew z brązu. R. powst. 1883, Wys. 0.40 m. Szer. 0.24 m. Nieoznaczone. Zmniejszona kopia tablicy, wmurowanej w r. 1883 w ścianę kościoła Maryackiego na pamiątkę dwóchsetletniej rocznicy odsieczy Wiednia. Dar artysty z r. 1883.

179 JAN KOCHANOWSKI. Popiersie poety w haftowanym stroju, z zarzuconą na ramiona futrzaną delią i wieńcem laurowym na głowie. Głowa zwrócona w trzech czwartych na prawo.

Odlew z brązu. R. powst. 1884. Wys. 0.68 m. Oznacz. z tyłu na białści: »P. Weloński. Roma 1884« i »Fonderia Nelli. Roma«. Zakupiono ze składek publicznych w r. 1885.

WÓJTOWICZ PIOTR ur. w Przemyślu 10 czerwca 1862 r.

Kształcił się w Akademii sztuk pięknych we Wiedniu pod kierunkiem prof. Kaspra Zumbuscha. Przebywa we Lwowie.

170 PORWANIE SABINKI. Młody Rzymianin w hełmie, zdobnym reliefami, trzyma w pół Sabinkę.

Odlew z gipsu. Wys. 1.75 m. Nieoznaczone.

171 NIEWOLNIK. Nagi mężczyzna w stojącej postawie, ręce styłu skrępowane i przywiązane do pnia drzewnego.

Odlew z brązu. Wys. 1.70 m. Nieoznaczone.

174 STUDYUM. Dziewczyna naga, zaplatająca warkocz.

Odlew z brązu. R. powst. 1887. Wys. 1.02 m. Oznacz. na bazie z lewej strony: »P. Wójtowicz fecit 1887« z prawej: »Organizatorowi pierwszej Wystawy Sztuki polskiej w Krakowie 1887 r. Zygmuntovi Cieszkowskiemu przyjaciele«.

WYSPIAŃSKI FRANCISZEK

ojciec Stanisława, malarza i poety, zmarł w Krakowie 10 listopada 1901 r.

148 JAN DŁUGOSZ. Popiersie w szacie z futrzanym kołnierzem i wysokiej, futrem bramowanej czapce.

Odlew z gipsu. Wys. 0·76 m. Nieoznaczone. Dar artysty z r. 1884.

UZUPEŁNIENIE.

STATTLER WOJCIECH KOR-
NELI (str. 58).

126 PORTRET ŻONY ARTYSTY. Na ciemnym tle popiersie kobiety w czarnym staniku, zwrócone w trzech czwartych na prawo. Włosy gładko uczesane.

Olejno na płótnie. R. powst. 1842. Wys. 0·50 m. Szer. 0·38 m. Oznac. na odwrotnej stronie: *Żona artysty, Klementyna z domu Zerboni. Rzymianka. mal. 1842*. Dar rodziny Machalskich z r. 1886.

SPIS OBRAZÓW I RZEŹB XIX^{GO} WIEKU, NIEWYSTAWIONYCH Z POWODU BRAKU MIEJSCA.

OBRAZY.

Müller Karol: Jan Kochanowski w Czarnolesiu.

Swierzyński Saturnin: Wnętrze Katedry krakowskiej.

Abramowicz Bronisław: Uczta u Wierzyńska.

Knorr H.: Św. Stanisław.

Kraszewski J. I.: Widok Pompei.

Nieznany: Portret ks. Józefa Poniatowskiego.

Dietrich: Głowa starca.

— Głowa starca.

Jaroszyński W.: Dziewczyny w lesie.

Piwnicki Witold: Bitwa pod Cecorą.

Małecki Władysław: Pejzaż.

Pochwański Kazimierz: Chłopcy w kąpielu.

Colberg A.: Portret ks. Szymańskiego.

Kokular (syn): Portret arcybiskupa Fijałkowskiego.

Cichowski: Włoszka płacząca nad kołyską dziecka (kopia).

Dmochowski Wincenty: Widok zamku.

— Widok Pozajścia.

Gościński W.: Widok Janowca.

Nieznany: Cyganka.

Kaniowski Ksawery: Portret mężczyzny.

Kołos Franciszek: Studium.

- Dukszyńska Emilia: Drwal mazowiecki.
 Cynk Floryan: Św. Rodzina (kopia Pronac-
 niego).
 Jabłoński Marcin: Krakowianka.
 Jasiński Ignacy: Rozbójnicy w kaźni.
 Straszyński Leonard: Król Lear.
 Andrzejkowiczowa Magdalena: Król Ło-
 kietek.
 Stachowicz Michał: Chrystus i Zebedeusz.
 Maleszewski Tytus: Adam Mickiewicz.
 Głowacki Jan Nep.: Portret Dutkiewicza.
 Gorczyński Adam: Krajobraz górski.
 Rusiecki Kanuty: Uciezka do Egiptu.
 Kapliński Leon: Głowa zakonnika.
 — Chodkiewicz.
 Nieznany: Kościuszko w więzieniu.
 Bizański Jan Nep. Założenie kopca Kościu-
 szki.
 Stachowicz Michał(?) Bandurzysta.
 Szymanowska Zofia: Dante (kopia z Giotta).
 — Portret synów Mickiewicza.
 Oleszkiewicz Józef: Portret Adama Mickie-
 wicza.
 Kamiński: Portret Adama Mickiewicza.
 Lange Antoni: Krajobraz górski.
 Zalewski Marcin: Kaplica św. Kazimierza
 w Katedrze wileńskiej.
 Breslauer C.: Krajobraz tyrolski.
 Bogacki Józef: Portret Antoniego Odyńca.
 Raczyński Aleksander: Portret Wincen-
 tego Pola.
 Nieznany: Portret hr. Sołtana.
 Szubert Avit: Widok Tivoli.

- Zajączkowski Józef: Pogrzeb ofiar z r. 1848.
 Głowacki Jan Nep.: Widok Ojcowa.
 Rogowski: Portret Kozłowskiego.
 Głowacki Jan Nep.: Portret Józefa Patelskiego.
 Pochwański Kazimierz: Portret Józefa Patelskiego.
 — Portret żony Józefa Patelskiego.
 Rejchan Józef (ojciec): Portret A. Darowskiej.
 Górecki Tadeusz: Studium mnicha.
 Dmochowski Wincenty: Widok zamku
 — Część zamku.
 — Ruiny zamku w Olszanach.
 — Widok zamku Miedniki.
 — Ulica w Wilnie.
 Śleńdziński Wincenty: Portret Adama Kirkora.
 Rusiecki Kanuty: Portret B. Kistowa.
 Nieznany: Portret Nowosilcowa.
 Lewicki: Portret Pawła I-go.
 Römer Alfred: Portret Władysława Łuszczkiewicza.
 Nieznany: Portret Piotra Kunickiego.
 Hadziewicz Rafał: Portret Śnidzińskiego.
 — Bł. Jan Zórawek.
 — Św. Michał (kopia z Rafaela).
 — Dwie kopie »Zdjęcia z krzyża« Daniela della Volterra.
 Schindler: Kopia portretu własnego Rafała Hadziewicza.
 Brodowski Józef: Przedmioty, pomieszczone w mogile Kościuszki.
 Chotomski: Pałacy fajkę.

- Jabłoński: Oficer od ułanów z r. 1831.
 Łaszczyński Bolesław: Portret Orдона.
 Ziemięcki Antoni: Portret własny.
 Lisiewicz Tomasz: Chrystus, wychodzący z wieczernika.
 Rostworowski Stanisław: Portret Józefa Unierzyskiego.
 — Sztuka i natura.
 Norwid Cyprian: Widok leśny.
 Zienkowiec Jan: Studium głowy starca.
 Mirecki Kazimierz: Św. Kazimierz, rozdający jałmużnę.
 Balicki Karol: Krajobraz górski.
 Budkiewicz Wojciech: Portret własny.
 Rauchinger H.: Śmierć Sybiraka.
 Łuszczkiewicz Władysław: Ścięcie Zborowskiego.
 Strzałecki Wandalin: Pieśń o zburzeniu Jerozolimy.
 Nieznany: Portret rektora W. Pelikana.
 Kolasiński: Portret Teresy Markowskiej.
 Rejchan Józef. Portret Hamersteina-Cikowskiego.
 Drewaczyński Fra Angelico: Chrystus zmartwychwstały.
 M. W...ski: Bitwa z Turkami.
 Szotomowicz Wiktor: Trzy widoki z Kamieńca.
 Szembek Stanisław: Chłopi krakowscy.
 — Portret Ludomira Benedyktowicza.
 Streitt Franciszek: Pogrzeb ubogiego.
 Rocholewski Adolf: Portret malarza J. Zajczkowskiego.

- Hanusz Feliks: Portret Piaseckiego.
 Nieznany: Portret mężczyzny.
 Rejchan Józef: Portret damy.
 Giziński: Dwa portrety kobiece.
 Hadziewicz Rafał: Błogosławieństwo Jakóba.
 Drewaczyński Fra Angelico: N. P. Marya in throno.
 Lenartowiczowa z Szymanowskich: Bandyta.
 Römer E. M.: Noc zimowa.
 Mniszech Andrzej: Portret hr. W. Zdzitowieckiego.
 Karczewski Julian: Włoszka na osle.
 Kwiatkowski Jan: Głowa Mickiewicza.
 Kraszewski J. I.: Krajobraz.
 Wiśniowski Bron.: Portret Dra Sommera.
 Drewaczyński Fra Angelico: Koronacja Najśw. Panny.
 Hermisz Emanuel: Biczownicy.
 Łuski Włodzimierz: Lokaj broniący wstępu Chrystusowi.
 Rejchan Alojzy: Portret Karola Lipińskiego.
 Kozakiewicz Antoni: Do sądu.
 Cichocki Feliks: M. Boska Prządka.
 Zaleski Marcin: Wnętrze izby.
 Loeffler Leopold: Rudolf z Habsburga.
 Grabiński Henryk: Odrzykoń.
 Wawrzeniecki Maryan: Wrażenie ponurych myśli.
 Loeffler Leopold: Kobieta z chłopcem.
 Alfons Teodor: Cyganie.
 Czynciel Celestyn: Kwiaty.

Dulębianka: Studium dziewczyny.
 Brodowski Józef: Powrót bydła.
 Strażyński Aleksander: Portret Adama
 Asnyka.

RZEŹBY

Tatarkiewicz Jakób: Psyche umierająca.
 Oleszczyński Władysław: Jan Sobieski.
 Sosnowski Oskar: Edyp i Antygona.
 Korpala Michał: Jan Kiliński.
 Hoszowski Celestyn: Sześć medalionów:
 Mickiewicza, Lenartowicza, Gołuchowskiego,
 Pola, Fredry i Supińskiego.
 — Medalion z portretem nieznanego.
 — Rodzina.
 Starzeński hr. Bolesław: Trębacz.
 Barącz Tadeusz: Medalion Juliana Grabow-
 skiego.
 Hoszowski Celestyn: Wiara.
 Hakowski Józef: Józef Szujski.
 Blanco: Medalion Iguacego Domeyki.
 Nieznany: Medalion Antoniego Goreckiego.
 Ximenes: Lenartowicz.
 Celiński Sławomir: Projekt pomnika Mi-
 ckiewicza.
 Barącz Tadeusz: Projekt pomnika Mickie-
 wicza.
 Dykas Tomasz: Projekt pomnika Mickie-
 wicza.
 Barącz Tadeusz: Głowa geniusza.
 Oleszczyński Wład.: Medalion Mickiewicza.
 Chardigny: Biust Adama Mickiewicza.
 Bovy A.: Medalion Fryd. Chopina.

Oleszczyński Wład.: Medalion Adolfa Cichockiego.

— Biust Mickiewicza.

Nieznany: Medalion Micheleta i Mickiewicza.

Dykas Tomasz: Drugi projekt pomnika Mickiewicza.

Skirmuntowa Helena: Gedymin.

— Medaliony: Henryka Rodziewicza, Hieronima Pławińskiego i Józefiny Butrymowiczowej.

Kossowski Henryk: Popiersie Juliana Niemcewicza.

Ostrowski Jan: Biust Adama Kirkora.

— Biusty: Narbutta, Żylińskiego, Ostrowskiego i Malinowskiego, Tyszkiewicza, Niemcewicza i Chodźki.

Nieznany: Biust T. Bułharyna.

— Medalion hr. R. Tyszkiewicza.

— Medalion Kopernika.

Kozakiewicz Piotr: Medalion Floryana Straszewskiego.

Stattler Henryk: Medalion Andrzeja Zamoyckiego.

— Medalion Jana Pawła Woronicza.

Kryński Jan: Jan Sobieski.

— Stefan Batory

Hakowski Józef: Medalion hr. Adama Potockiego.

Będkowski Juliusz: Napad Tatarów. Medalion.

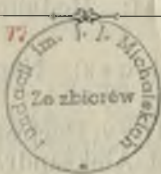
Gadomski Walery: Portret M. Zyblikiewicza.

Nieznany: Biust Aleksandra I-go.

— Posążek Minerwy.

- Römer Alfred: Medalion Kardynała Duna-
jewskiego.
- Weloński Pius: Medalion Franciszka Liszta.
- Hoszowski Celestyn: Pokuta.
- Hakowski Józef: Medalion M. Zyblikiewicza.
- Römer Alfred: Medalion hr. Emeryka Hutten-
Czapskiego.
- Gadomski Walery: Medalion Deotymy.
- Clesinger: Sowa na trupiej czaszce.
- Oleszczyński Władysław: Medaliony: gen.
Dembińskiego i poety Gaszyńskiego.
- Lenartowicz Teofil: Medaliony: Króla Zy-
gmunta i Kościuszki.
- Głowa Mickiewicza. Płaskorzeźba.
- Posążek Brodzińskiego.
- Pożegnanie pułkownika Becka.
- Błotnicki Tadeusz: Medalion Lenartowicza.
- Oleszczyński Władysław: Medalion H.
Kajsiewicza.
- Hoszowski Celestyn: Popiersie Agenora
Gołuchowskiego.
- Pruszyński: Medalion Kraszewskiego.
- Rogoziński Marcin: Chrystus, kuszony
przez szatana. Płaskorzeźba.

INSTYTUT
ADAŃ LITERACKICH PAN
BIBLIOTEKA
1-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 77
Tel. 26-68-53

F

20.331